

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Diplomová práce

**Hodnocení bonity klienta u podnikatelských úvěrů ve
vybrané obchodní bance**

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Daniela Pfeiferová

Autor:

Deny Kafkú

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra obchodu a financí
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Kafků Deny

Podnikání a administrativa

Název práce

Hodnocení bonity klienta u podnikatelských úvěrů ve vybrané obchodní bance

Anglický název

The customer with a credit rating of business loans in selected commercial bank

Cíle práce

Cílem diplomové práce je zhodnotit bonitu klienta u podnikatelských úvěrů s využitím finanční analýzy a dalších metod hodnocení defaultu klienta.

Metodika

Literární rešerše bude zpracována metodou komparace a kompilace poznatků z literatury a ostatních zdrojů. Vlastní praktická část bude zpracována podle metodiky výpočtu bonity klienta ve vybrané obchodní bance. Dále bude využita finanční analýza ke zpracování podkladových dat.

Harmonogram zpracování

1. Úvod
2. Cíl a metodika práce
3. Literární rešerše zaměřená na charakteristiku a rozdělení úvěrů a na postup při poskytování bankovních úvěrů (říjen 2012)
4. Vlastní praktická část - výpočet bonity klienta (leden 2013)
5. Závěr (únor 2013)

Rozsah textové části

60-70 stran

Klíčová slova

Bankovní rizika, bonita klienta, finanční analýza, úvěr, úvěrová smlouva, úvěrové riziko, zajištění

Doporučené zdroje informací

DVOŘÁK, P., Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty. Praha: Linde, a.s., 1999, ISBN 80-7201-141-3

RŮČKOVÁ, P., Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi. 2. vyd., Praha: Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-247-2481-2

POLOUČEK, S., et al. Bankovníctví. 1. vyd. Praha : C.H.Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7

SMEJKAL, Vladimír; RAIS, Karel. Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2006. s.78. ISBN 80-247-1667-4

KISLINGEROVÁ, E.; HNILICA, J. Finanční analýza krok za krokem . Praha : C. H. Beck, 2005. 150 s. ISBN 80-7179-321-3

Vedoucí práce

Pfeiferová Daniela, Ing.

Termín odevzdání

březen 2013

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.

Děkan fakulty

V Praze dne 18.10.2012

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Hodnocení bonity klienta u podnikatelských úvěrů ve vybrané obchodní bance" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 26.3.2013

Poděkování

Děkuji především vedoucímu mé diplomové práce Ing. Daniele Pfeiferové za ochotu, trpělivost a cenné rady při psaní této práce. Dále bych chtěl poděkovat svým přátelům a rodině za podporu během celého studia.

Hodnocení bonity klienta u podnikatelských úvěrů ve vybrané obchodní bance

The customer with a credit rating of business loans in selected commercial bank

Souhrn

Tato diplomová práce se zabývá hodnocením bonity klienta u podnikatelských úvěrů a úvěrovému riziku, kterému musí banky čelit. Práce se soustřeďuje na vznik a předcházení úvěrového rizika. Zabývá se úvěrovou analýzou, kde jsou využity ukazatele finanční analýzy. V praktické části je pak postup vybrané obchodní banky aplikován na šest vybraných podniků z oboru stavebnictví.

Summary

This diploma thesis concerns the customer with a credit rating of business loans and with credit risk that banks have to face. This work is focused on where and how to prevent establishment of the risk. It concerns with credit analysis, where they are used indicators of financial analysis. The practical part of the process for selected commercial banks applied for six selected companies from the construction industry.

Klíčová slova: bankovní rizika, bonita klienta, finanční analýza, úvěr, úvěrová smlouva, úvěrové riziko, zajištění

Keywords: banking risk , creditworthiness of the client, financial analysis, credit, loan agreement, credit risk, collateral

Obsah

1	Úvod	1
2	Cíl práce a metodika	3
2.1	Cíl práce	3
2.2	Metodika	3
3	Literární rešerše	7
3.1	Bankovní úvěr	7
3.2	Podnikatelské úvěry	7
3.2.1	Rozdělení	8
3.3	Bankovní rizika	9
3.3.1	Druhy rizik	11
3.3.2	Řízení úvěrového rizika	12
3.4	Úvěrový proces	14
3.4.1	Úvěrová analýza u komerčních úvěrů	16
3.4.2	Úvěrová způsobilost	17
3.4.3	Zajištění úvěrů	19
3.4.4	Finanční analýza	23
4	Praktická část	25
4.1	Úvěrový proces ve vybrané obchodní Bance XY	25
4.2	Výpočet bonity klienta	26
4.2.1	ABS- stavební společnost s.r.o.	26
4.2.2	H+H stavební společnost	35
4.2.3	SIKK stavební společnost s.r.o.	37
4.2.4	DNK stavební společnost	39

4.2.5	ROYAL DIAMOND- stavební společnost	42
4.2.6	T O S T A V spol. s r.o.	44
4.3	Diskuse výsledků.....	47
5	Závěr.....	56
6	Seznam použitých zdrojů	59
7	Přílohy	65

1 Úvod

V návaznosti na bakalářskou práci, jsem si vybral téma pro diplomovou práci, které se bude zabývat hodnocením bonity klienta u podnikatelských úvěrů ve vybrané obchodní bance.

Cílem této práce je tedy poskytnout představu o tom, jak vybraná obchodní banka eliminuje úvěrové riziko pomocí hodnocení bonity klienta, přičemž využívá finanční analýzu.

Banka poskytuje úvěry svým klientům, a tím se vystavuje riziku (úvěrovému), což představuje, že dlužník nebude schopen splácet úvěr společně s úroky. Každá banka se tedy snaží toto riziko snižovat.

Jednou z mnoha variant, jak minimalizovat toto riziko, je právě metoda hodnocení bonity klienta. Banka si zjišťuje stupeň bonity potenciálního klienta a na základě toho, společně s dalšími kritérii, se poté rozhoduje zda poskytne či neposkytne úvěr.

Praktická část se zabývá nejprve popisem úvěrového procesu u vybrané obchodní banky, kde je ve stručnosti popsán postup. Poté se zaměřuje na výpočet bonity klienta, v tomto případě podnikatelských subjektů, u kterých budou provedeny výpočty. Pro lepší vypovídající hodnotu je zvolené období deseti let (od roku 2002 do roku 2011).

Pro aplikaci bude použito šest vybraných firem ze stavebního odvětví. Všechny firmy jsou společnosti s ručením omezeným. Podkladová data byla získána z webového portálu justice a z interních zdrojů společností.

U zvolené firmy za jeden konkrétní rok bude podrobněji ukázána metodika výpočtu bonity klienta. Dále budou u každé společnosti uvedené základní informace a poté tabulka, kde bude uvedené hodnocení a jejich výsledný stupeň bonity klienta. V grafech pak bude znázorněn vývoj bonity jednotlivých podniků v období deseti let.

Dále budou firmy porovnávány v hodnocení bonity klienta, to vše bude pro lepší představu znázorněno v grafech.

V poslední kapitole praktické části bude zhodnocen celý stavební sektor a porovnány výsledky, kterých hodnocené společnosti dosahovaly. V závěru pak bude vše shrnuto a předloženy návrhy pro vybrané společnosti.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je zhodnotit bonitu klienta u podnikatelských úvěrů s využitím finanční analýzy a dalších metod hodnocení defaultu klienta.

Mezi další cíle patří seznámení metody, kterou využívá vybraná obchodní banka. Dále pak aplikovat postup na šest firem ze stavebnictví.

Jako poslední cíl je diskuse výsledků a případná doporučení pro hodnocené společnosti.

2.2 Metodika

Jako první bude zpracována literární rešerše, a to metodou komparace a kompilace poznatků z literatury a ostatních zdrojů. Vlastní praktická část bude zpracována podle metodiky výpočtů bonit klienta ve vybrané obchodní bance, kde bude využito ukazatelů finanční analýzy.

Nejprve byly získány podkladová data z obchodní banky, která nechce být zveřejněna. Proto bude v práci uvedena pod názvem Banka XY. Dále bylo potřeba získat informace od podniků, na které pak budou metody hodnocení bonity klienta aplikovány. Tyto informace byly čerpány převážně z interních neveřejných zdrojů nebo byly zjištěny pomocí webového portálu ministerstva spravedlnosti České republiky.

Pro praktickou část budou využity některé vybrané ukazatele finanční analýzy. Jejich vzorce budou aplikovány na podkladová data.

Nejdříve se tedy vypočítají ukazatele finanční analýzy a to běžná likvidita, celková likvidita, ukazatel kapitálové struktury, podíl zadluženosti, rentabilita tržeb, rentabilita aktiv, to vše v %. Poté se spočítají hodnoty ve dnech a to doba inkasa pohledávek z obchodního styku, doba obratu zásob a krytí úroků. Jako poslední se zhodnotí hodnota vlastního kapitálu.

Pro výpočty budou použity následující vzorce:¹

Běžná likvidita

$$BL = \frac{FM + KPDLS}{KZ} * 100$$

Tento ukazatel změří kolikrát finanční majetek společně s krátkodobými pohledávkami pokryje krátkodobé cizí zdroje.

Celková likvidita

$$CL = \frac{KOA}{KCZ} * 100$$

Takto sestavený vzorec měří kolikrát bude společnost schopna uhradit pohledávky věřitelů v případě, kdy přemění všechna svá krátkodobá aktiva v peněžní prostředky.

Ukazatel kapitálové struktury

$$UKS = \frac{CZaOP}{ZK} * 100$$

Podíl finanční zadluženosti

$$PFZ = \frac{BÚaV + ED}{VK} * 100$$

Tento ukazatel sleduje podíl cizích zdrojů na vlastním kapitálu. Takto sestavený vzorec obsahuje jen určitou část (bankovní úvěry a výpomoci, která se poměruje k velikosti vlastního kapitálu). Toto je jeden z hlavních ukazatelů, o který se zajímají banky.

¹ MAREK, Petr; Studijní průvodce financemi podniku. 634 s.

Rentabilita tržeb

$$RT = \frac{PHV}{T} * 100$$

Vypočtená hodnota vyjádří podíl ziskové přírážky na celkových tržbách (znázorní ziskovou marži). Tento ukazatel ovlivní například změna ceny (prodejní marže), výše tržeb, změna struktury prodávaného sortimentu a změna nákladů.

Rentabilita aktiv

$$RA = \frac{HVZB\check{C} + MHV}{A} * 100$$

Rentabilita aktiv ukáže celkové využití majetku. Čím vyšší bude vypočtená hodnota tohoto ukazatele, tím efektivněji společnost hospodaří. Minimální hodnota by se měla rovnat jedné, což znamená, že celková aktiva se obrátí jednou za rok. (Pro zjednodušení bude v tomto vzorci použit výsledek hospodaření za běžnou činnost).

Doba inkasa pohledávek z obchodního stylu

$$DIPvD = \frac{POS}{T} * \text{počet dní}$$

Jedná se o průměrný počet dní, které podnik čeká na úhradu svých pohledávek. Čím vyšší vypočtená hodnota, tím delší čas firma dává svým odběratelům (dlužníkům) na uhrazení závazků (poskytování bezplatného obchodního úvěru).

Doba obratu zásob

$$DOZvD = \frac{Z}{T} * \text{počet dní}$$

Doba obratu zásob ukáže průměrnou délku, kdy podnik zadržuje zásoby v jednom výrobním cyklu (počínaje nákupem a konče prodejem).

Krytí úroků ve dnech

$$KÚvD = \frac{ZPZ + NÚ}{NÚ}$$

Krytí úroku říká, kolikrát převažuje zisk před zdaněním nákladové úroky. Čím vyšší bude vypočtená hodnota, tím větší bude schopnost společnosti splácet úvěr.

Po vypočtení hodnot těchto ukazatelů se výsledky ohodnotí přidělením bodů podle tabulky Bodové ohodnocení (uvedená v praktické části). Hodnoty jsou poté sumarizovány a je jim přidělen stupeň bonity, podle tabulky Hodnocení stupně bonity klienta, která je uvedena dále v práci. Bonitní škála je rozdělena do sedmi bonitních stupňů od A do G, přičemž nejlepším bonitním stupněm, kterého může podnik dosáhnout je bonitní stupeň A.

Pro výpočty, zpracování tabulek a grafů byl v práci využit program Microsoft Excel.

3 Literární rešerše

3.1 Bankovní úvěr

Bankovní úvěr se dá definovat například jako: „Vztah, který vzniká mezi zúčastněnými subjekty v procesu návratného, časově omezeného přesunu peněžních prostředků.“²

Úvěr také v některých případech nazývaný jako kredit, pochází z latinského *credere*, což v překladu znamená důvěřovat. Jedná se o důvěru věřitele, který věří, že se mu vrátí jeho finanční prostředky.

Společně s přijímáním vkladů patří poskytování úvěrů k hlavním činnostem bank. Pro banku jsou vklady zdrojem peněžních prostředků, což pro bankovní instituce představuje závazek vůči klientovi (věřiteli), kterému za určitou dobu bude vložené finanční prostředky vracet. Naopak je tomu u úvěru, kdy je banka v pozici věřitele. Úvěr pro ni tedy představuje pohledávku a za určitý čas ji budou klientem (v tomto případě dlužníkem) vráceny půjčené peněžní zdroje. Jak u vkladů tak úvěrů věřitel obdrží peněžní prostředky navýšené o úroky. Ovšem úroky z úvěrů jsou vyšší. Na rozdíl od úvěrů, které mohou poskytovat jak bankovní tak nebankovní zařízení, tak přijímat vklady od veřejnosti smí jen bankovní subjekt.³

3.2 Podnikatelské úvěry

Jelikož se v mé práci budu zabývat poskytováním úvěrů podnikatelům, budu se v této kapitole krátce věnovat podnikatelským úvěrům. Krátce je charakterizuji a uvedu některé jejich možné rozdělení.

² PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. Kapitola 12.2: Úvěr jako bankovní produkt, s. 279.

³ Podle zákona č.21/1992 Sb.,o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

3.2.1 Rozdělení

Úvěrů existuje široká škála a vznikají jisté obtíže při jejich členění a systematizaci. Je mnoho hledisek a aspektů, podle nichž se dají úvěry členit.⁴

V bankovní praxi se úvěry člení na provozní úvěry, které slouží k financování provozního majetku, úvěry investiční, které se používají na financování fixního investičního majetku, a další typy úvěrů.⁵

3.2.1.1 Provozní úvěry

Provozní úvěry podniky využívají k financování běžného provozu, nákupů, výroby nebo prodeje vlastních výrobků. Z hlediska doby splatnosti se většinou jedná o krátkodobé úvěry. Dále se provozní úvěry dělí:

- Z hlediska metody poskytování na úvěry případové neboli jednorázové, které se posuzují jednorázově na základě jednotlivých žádostí, a na úvěry kontinuální (průběžné), které dlužník čerpá postupně podle jeho potřeb a splácí je průběžně podle toho, jaké jsou jeho možnosti.
- Z hlediska účelu na účelové, u kterých se dá určit, na co byly použity (např. úvěr na pohledávky), a na neúčelové, u nichž nelze přesně zjistit, k čemu byly použity (např. kontokorentní úvěr).
- Z hlediska způsobu zajištění úvěru na úvěry zajištěné, které jsou zajištěné konkrétní zajišťovací hodnotou, např. směnečné nebo lombardní, dále se dělí na kryté, které jsou jejich návratností zajištěny kvalitou hospodaření dlužníka, např. kontokorentní úvěry, a na úvěry nekryté, což jsou úvěry typu úvěrových výpomocí, např. úvěry na pokrytí ztráty, na mzdy atd.

Mezi provozní úvěry patří, úvěr na pohledávky, úvěr na zásoby, úvěr na náklady, kontokorentní úvěr, revolvingový úvěr, směnečné úvěry, lombardní úvěry atd.

⁴ POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů*, s. 117

⁵ KALABIS, Z. *Bankovní služby v praxi*, s. 71-72

3.2.1.2 Investiční úvěry

Podle času investiční úvěry patří do střednědobých a dlouhodobých úvěrů. Jsou poskytovány na delší časový horizont a jsou určené na financování investic do různých projektů.

Investice lze členit do následujících tří skupin:

- kapitálové, investice např. do nemovitostí, strojů či technologií
- nehmotné, např. investice do know-how
- finanční, což jsou investice do cenných papírů

Investiční úvěry jsou jistým způsobem propojeny s provozními úvěry. Po dokončení investice, následuje nárůst výroby, které se projeví nárůstem rozpracované výroby, zásob či pohledávek, a tudíž se zvýší požadavky na další provozní úvěr. Investiční úvěry tedy mohou způsobovat zvýšení provozních úvěrů.

Mezi investiční úvěry se řadí klasické investiční úvěry, hypoteční úvěry, úvěry konsorciální a syndikátní, úvěry konsolidační a úvěry rozvojové.

3.3 Bankovní rizika

V této kapitole jsem pracoval s publikacemi *Bankovnictví⁶*, *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích⁷*, *Řízení obchodních bank⁸* a *Základy financí⁹*.

Nejdříve vysvětlím pojem riziko obecně a také jak je chápáno z hlediska financí. Poté uvedu některé jejich možné rozdělení.

Riziko z obecného hlediska lze chápat jako výskyt nečekané události v budoucnosti většinou s negativním výsledkem. Z pohledu financí riziko odpovídá pravděpodobnosti,

⁶ POLOUČEK, S., et al. *Bankovnictví*. 1.vyd. Praha : C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.

⁷ SMEJKAL, Vladimír; RAIS, Karel. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*, s.78.

⁸ KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. a kol. *Řízení obchodních bank*. Praha : C.H.Beck, 2006. 338 s.

⁹ ČERNOHORSKÝ, Jan; TEPLÝ, Petr. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 304 s.

že reálný výnos investice bude odlišný od očekávaného výnosu investice.¹⁰ Tato definice rizika neznámá, že jsou výsledky jen špatné (že budou nižší než očekávaný výnos), ale i dobré (že budou vyšší než očekávaný výnos).¹¹

Další zdroj uvádí následující definice rizika:¹²

- Riziko jako měřítko nejistoty se objevuje v ekonomické literatuře. Tato definice vysvětluje riziko jako měřítko nejistoty ohledně budoucích výsledků (odchylky od očekávaného výsledku).
- Riziko jako měřítko potencionální ztráty říká, že riziko má negativní důsledky a riziko je proto chápáno jako pravděpodobnost negativní odchylky nebo utrpení ztráty.¹³

Jiní autoři definují riziko také jako:

- Pravděpodobnost či možnost vzniku ztráty.
- Odchýlení skutečných a očekávaných výsledků.
- Nebezpečí chybného rozhodnutí.
- Možnost vzniku ztrát nebo zisku.
- Neurčitost spojená s vývojem hodnoty aktiva (tzv. investiční riziko).

Rizika konkrétně pro podnikatele jsou společná a naopak pro některé druhy odvětví podnikání mohou být individuální. Každý podnikatel se snaží rizika identifikovat a zhodnotit, jaká je závažnost těchto rizik. Dále se pak provádí taková opatření, která rizika eliminují nebo alespoň minimalizují.

¹⁰ DAMODARAN A. *Investment Valuation*, s. 61

¹¹ Pozn.: například čínský znak pro riziko se skládá ze dvou symbolů a to z symbolu pro nebezpečí a symbolu pro příležitost. Naznačuje tak vzájemný vztah, jakému čelí každý investor a podnik. Ve finanční oblasti je tedy nebezpečí chápáno jako riziko a příležitost jako očekávaný výnos.

¹² CHERNOBAI, A. S., RACHEV, S. T., FABOZZI, F. J. *Operational Risk: A Guide to Basel II Capital Requirements, Models, and Analysis*, s. 15

¹³ Pozn.: například banky čelí riziku potencionálních ztrát, které plynou z nepříznivých tržních podmínek (tržní riziko), nebo ztráty, která vyplývá z neschopnosti klientů dostát svých závazků (úvěrové riziko).

3.3.1 Druhy rizik

Úvěrové riziko patří mezi hlavní riziko v bankovníctví, které může představovat neschopnost klienta splácet zapůjčené finanční prostředky, což způsobuje věřiteli finanční ztrátu. Řízení tohoto rizika má zásadní vliv na úspěšnost banky.

Tržní riziko znamená riziko ztráty, které vyplývá z nepříznivého vývoje tržních cen (úrokových sazeb), cen akcií (akciové riziko), devizových kurzů (měnové riziko) a cen různých komodit např. ropy (komoditní riziko).

Operační riziko také někdy nazývané jako provozní riziko, které vzniká selháním interních procesů, lidského faktoru, systému nebo externích událostí (přírodní katastrofy).¹⁴ Při velkém objemu obchodů, provádění složitějších operací nebo zavádění nových produktů hrozí větší pravděpodobnost toho, že toto riziko nastane. Minimalizovat provozní riziko, lze zavedením určitých limitů, proškolením pracovníků či správně fungujícím a propracovaným systémem. Jako příklad selhání řízení operačního rizika lze uvést banku ČSOB, kde v roce 2000 dva dealeři provedli ztrátové obchody s americkými státními dluhopisy a způsobili bance škodu ve výši 2,4 miliardy Kč.

Likviditní riziko odráží pravděpodobnost situace, kdy banka ztratí schopnost dostat svým hotovostním nebo platebním závazkům v termínu jejich splatnosti.¹⁵ Toto riziko se dá také definovat jako neschopnost banky financovat zvýšení aktiv nebo dostat svým splatným závazkům.¹⁶ Rizikem zde tedy je, že nebude schopna vyplatit peněžní prostředky. Aby tomuto riziku předešla, tak se banka snaží udržet si svou dobrou pověst a neztratit důvěru svých věřitelů, protože to by pro ni mohlo znamenat, že klienti budou hromadně žádat o vyplacení svých vkladů.

Obchodní riziko je riziko, kdy banka musí změnit strukturu svých činností jako důsledek ekonomického a finančního prostředí, ve kterém banka působí. Systematické riziko znamená, že dojde k přenosu určitého rizika (např. likviditního nebo tržního rizika) na celý

¹⁴ Pozn.: například události 11.září 2001 nebo problémy japonské jaderné elektrárny Fukušima.

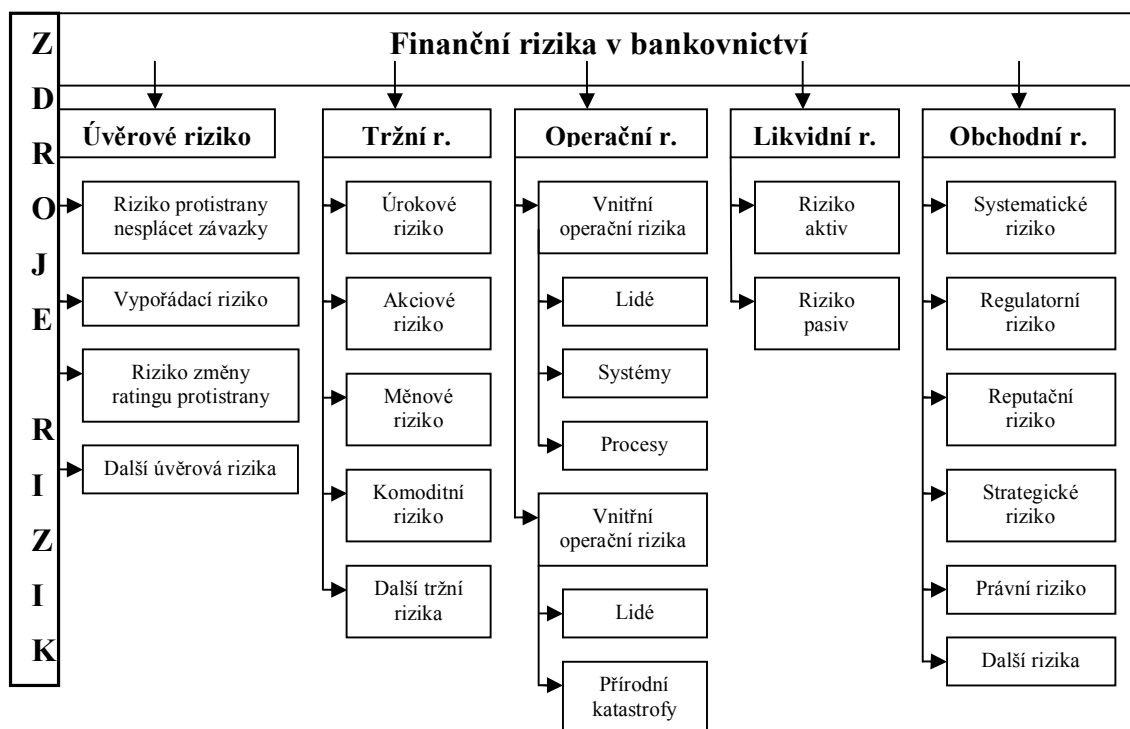
¹⁵ MEJSTRŮK, M., PEČENÁ, M. TEPLÝ, P. *Základní principy bankovníctví- Basic principles of banking*, s. 226

¹⁶ Pozn.: například momentální neschopnost banky vyplatit svým klientům jejich vklady na požádání.

bankovní sektor.¹⁷ Regulační riziko spočívá v reakci banky na změny a jejich promítnutí do obchodních činností bank. Reputační riziko spočívá v odražení situace, když dojde k negativní publikaci ohledně obchodních aktivit banky, to se projeví snížením počtu klientů a tudíž i výnosů. Jako příklad strategického rizika by mohl být vstup nového konkurenta na trh. Obchodní riziko také zahrnuje právní rizika.

Finanční rizika jsou znázorněny ve schématu níže.

Obrázek 1: Finanční rizika ve financích

Zdroj: vlastní zpracování podle JÍLEK, J.: Finanční rizika, s. 16-17

3.3.2 Řízení úvěrového rizika

Řízení rizik je nástroj, prostřednictvím kterého management bank udržuje požadovanou rizikovou úroveň. Dále hodnotí rizikovost jednotlivých transakcí, do kterých má banka možnost vstoupit. Řízení rizik se tedy zabývá nejistotou, která je chápána jako riziko, které bylo popsáno v kapitole 3.3 Bankovní rizika.

¹⁷ Pozn.: jako se tomu například stalo v září 2008 po pádu americké investiční banky Lehman Brother.

3.3.2.1 Zdroje krytí úvěrového rizika

Pokud pohledávky banky nejsou stoprocentně zajištěny (tzn., že v případě nesplacení pohledávky dlužníkem nezíská banka celou dlužnou částku zpět ze zajišťovacího instrumentu), mohou bance z úvěrového rizika vzniknout finanční ztráty. Ke krytí si banka vytváří zdroje, které jí umožňují odepsat nedobytné pohledávky.

- Opravné položky- vytvářejí se na vrub nákladů banky účelově k jednotlivým úvěrovým pohledávkám, u kterých hrozí nebezpečí jejich nesplacení. Opravné položky přímo snižují hodnotu aktiv, k nimž jsou vytvářeny.
- Rezervy- jako součást pasiv banky. Jsou tvořeny jako všeobecné rezervy k celkovému úvěrovému portfoliu banky a nelze je vztahovat k jednotlivým pohledávkám. Výše rezerv (procenta) závisí hlavně na kvalitě portfolia, zajištění úvěrových pohledávek, objemu vytvořených opravných položek atd. Tvorba těchto rezerv patří do nákladů banky.
- Tiché rezervy- nejsou přímo součástí rozvahy banky, ale dají se vyčíslit jako rozdíl mezi oceněním určitých aktiv a jejich skutečnou tržní cenou. Pokud banka potřebuje odepsat nedobytnou pohledávku, aktivuje tiché rezervy (prodá v rozvaze podhodnocená aktiva).
- Rezervní fond- vytváří se ze zdaněného zisku. Způsob jeho používání je obdobný jako u rezerv.

3.3.2.2 Úvěrové analýzy

Každá banka se snaží minimalizovat úvěrové riziko, které vyplývá z jejich obchodů. K tomu banky většinou mají vypracovaný systém řízení úvěrového rizika. Součástí tohoto systému jsou úvěrové analýzy.

Úvěrová analýza je jedním ze základních faktorů, které určuje kvalitu úvěrového portfolia banky. Jejím hlavním cílem je posouzení schopnosti klienta v budoucnu splácet poskytnutý úvěr či plnit jiné sjednané závazky vůči bance.

Při rozhodování o poskytnutí či zamítnutí úvěru se banka může dopustit chyb:

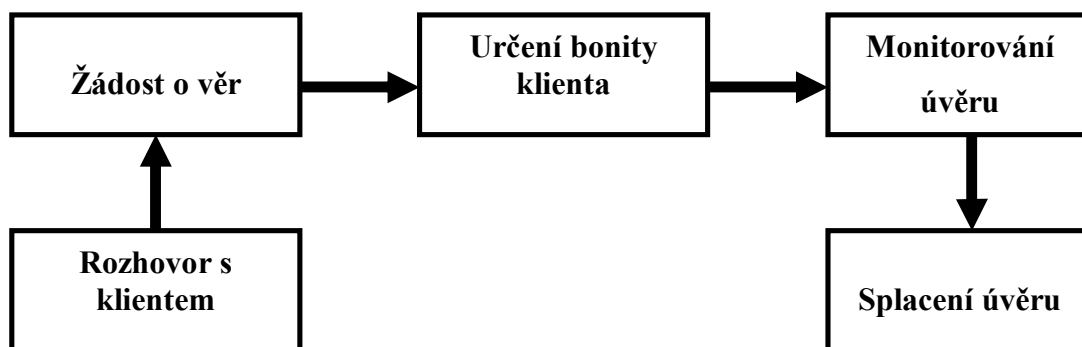
- Poskytne úvěr klientovi, který nebude schopen splácet úvěr včetně úroků.
- Odmítne klienta, který by naopak byl eventuálně poskytnutý úvěr schopen splácet.

Pokud nastane první nebo druhá chyba, znamená to pro banku ztrátu, protože i potenciálně ziskový obchod, který banka neskuteční, je pro banku v podstatě ztrátou. Úvěrová analýza by měla pokud možno nejspolehlivěji oddělit obě skupiny klientů.

3.4 Úvěrový proces

Jedná se o proces, který začíná prvním kontaktem mezi bankou a klientem a končí splacením úvěru. Jednotlivé části úvěrového procesu jsou znázorněny níže.

Obrázek 2: Úvěrový proces

Zdroj: vlastní zpracování podle ČERNOHORSKÝ, Jan a Petr TEPLÝ. *Základy financí*, s. 157

První fáze úvěrového procesu spočívá ve zjištění požadavků klienta, jeho podnikatelského záměru a banka vyzve potencionálního klienta k předložení podkladů.

Podklady, které požaduje banka od firmy (podnikatelské osoby):

- Základní informace o společnosti.
- Podnikatelský plán.
- Účetní výkazy (rozvahu, výsledovku, výkaz cash flow) za několik posledních let.
- Informace o předmětu podnikání.
- Informace o předmětu financování.
- Finanční plán na dobu úvěrové angažovanosti.
- Potvrzení o bezdlužnosti vůči Finančnímu úřadu (FÚ) a České správě sociálního zabezpečení (ČSSZ) a příslušným zdravotním pojišťovnám.¹⁸
- Prohlášení o vzájemných vazbách k jiným podnikům, především k mateřským a dceřiným společnostem.
- Materiály, které se týkají navrhovaného zajištění.
- Bankovní reference na firmu a jejich vlastníky.
- Doplnující údaje (například odůvodnění výkyvů v účetních výkazech).

Podnik i podnikatel by měli být schopni při finančním plánování správně rozlišit jejich potřeby na krátkodobé a dlouhodobé, dočasné a trvalé, provozní a investiční.¹⁹

Ve fázi určení bonity, což znamená určení stupně rizika úvěrového obchodu, banka hodnotí předložené podklady podle předem daného metodického postupu. Hodnotí se jednotlivé oblasti informací (všeobecné, finanční a nefinanční), kdy se přidělují body. Celkový počet bodů, které podnik dosáhne pak určí stupeň rizika, tedy bonitu klienta.²⁰

¹⁸ Pozn.: některé banky mohou vyžadovat místo potvrzení jen čestné prohlášení žadatele o úvěr.

¹⁹ KALABIS, Z. *Bankovní služby v praxi*, s. 80-81

²⁰ Pozn.: více se touto problematikou budu zabývat v praktické části, kde aplikuji konkrétní metodický postup.

Poslední fází úvěrového procesu je splacení úvěru, a to jistiny, úroků a poplatků.

3.4.1 Úvěrová analýza u komerčních úvěrů

Příjemcem úvěru jsou podniky. Způsoby úvěrové analýzy mohou mít v každé bance odlišnou formu, avšak základní náležitosti jsou dosti podobné.

V americké literatuře se většinou uvádí tzv. C sof credit. Zahrnuje nejdůležitější oblasti kvalit klienta (vlastníků nebo managementu firmy), dále pověst, finanční a daňovou morálku atd. Cílem je tedy posoudit vůli klienta splácet svůj závazek bance, jeho věrohodnost jako partnera v úvěrovém vztahu. Tato oblast je snad ze všech nejvíce závislá na zkušenostech úvěrového pracovníka.

Jako jiný přístup může být posouzení úvěrové schopnosti na základě analýzy obchodního a finančního rizika.

Analýza obchodního rizika posuzuje:

- Kvalitu managementu.
- Dosavadní vztahy klienta s bankou.
- Ekonomické prostředí, ve kterém klient působ.
- Úvěrový záměr.

Analýza finanční situace obsahuje finanční analýzu podniku založenou hlavně na rozboru finančních ukazatelů.

System posuzování úvěrové schopnosti klientů nemusí být vždy stejný. Základní oblasti, které jsou předmětem zkoumání banky, jsou v podstatě stejné. K nejdůležitějším patří:

- Analýza vnějšího prostředí, ve kterém firma podniká.
- Posouzení kvality managementu a organizace firmy.
- Analýza dosavadních zkušeností s daným klientem.
- Finanční analýza firmy.
- Analýza záměru firmy budoucího vývoje.

3.4.2 Úvěrová způsobilost

Je souhrnná zkouška, která předchází každé žádosti o úvěr. Na základě této zkoušky banka zhodnotí rizika, která bude muset podstoupit při uzavření nového úvěrového vztahu. Podle výsledku úvěrové způsobilosti se poté rozhodne, jestli úvěr žadateli neposkytne či poskytne a za jakých podmínek.

Zkouška se zabývá:²¹

- Právními poměry žadatele o úvěr.
- Osobní důvěryhodností žadatele.
- Finanční a hospodářskou situací.

U zkoušky právních poměrů se ověřuje právní subjektivita žadatele, jestli je způsobilý mít práva a povinnosti a jestli splňuje předpoklady k uzavírání hospodářských závazků (musí prokázat právní a faktickou existenci).

Podnikatelé se tedy prokazují např.:²²

- Výpisem z obchodního rejstříku nebo oprávněním k podnikatelské činnosti vydaným příslušným orgánem.
- Pokud tento dokument žadatel bance poskytne, považuje se způsobilost žadatele za prokázanou.
- Může nastat i situace, že osoba nebude mít právní způsobilost (např. osoba co zdělila podnik nebude starší 18 let). V těchto případech je pověřen zákonný zástupce.

Banka si ověřuje spolehlivost svého potencionálního partnera (důvěryhodnost žadatele). Klienta nehodnotí podle finančních ukazatelů, ale podle charakteru a zkušeností z minulosti a současnosti. Pokud jsou zkušenosti pozitivní, tak to dává bance důvěru, že s ním s velkou pravděpodobností nebudou problémy při plnění závazků.

²¹ POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů*, s. 214

²² POLIDAR, V., PEERAER, M., *Úvěrové obchody*. Praha: SERIFA, 1998

Důvěryhodnost žadatele se pozná například podle:²³

- Finanční stability, kde se sleduje rentabilita a obrat.
- Plnění platebních a smluvních závazků včas (jako je například provádění daňových plateb, splácení úvěrů a jejich úroků).
- Věrohodnost účetních výkazů a informací, které předkládá bance.
- Zůstatek na běžném účtu.

Tyto informace jsou však mnohdy zkreslené a částečné, proto nemají takovou váhu. Pokud žadatel chce získat výhodný úvěr, bude se snažit předložit jemu prospěšné informace, které mohou být nadhodnocené.

Ukazatel finanční a hospodářské situace je pro banku nejdůležitější a rozhodující. Banka zde posuzuje skutečnou hospodářskou situaci žadatele o úvěr. Tato část zkoušky zjišťuje, důvod žádosti o úvěr, zda bude žadateli úvěr poskytnut, za jakých podmínek, v jaké výši, při jakém úroku. Dále jaká bude doba splatnosti a jak bude úvěr zajištěn.

Jedná-li se o dlouhodobý úvěr je zkouška finanční a hospodářské situace náročnější než při posuzování žádosti o krátkodobý úvěr. Při delší době splatnosti je tato zkouška prováděna hlouběji a pečlivěji. Dále je pak pro banku jednodušší spolupracovat a hodnotit žadatele, se kterým už má nějaké zkušenosti a zná ho delší dobu, než úplně nového potencionálního klienta.²⁴

V analýze finanční situace se banka zaměřuje na finanční situaci, kde hodnotí kvantitativní znaky. Výstupní data pro provedení této analýzy žadatel předkládá bance. Jedná se o účetní výkazy, kde se zaměřuje bankovní instituce na strukturu aktiv, kvalitu a intenzitu jejich využívání. Důležitým ukazatelem je ziskovost a solventnost podniku. Banka se tedy zaměřuje na rentabilitu, cash flow, zadluženost a likviditu. Z předložených účetních výkazů se poté počítají poměrové ukazatele.

²³ POLIDAR, V., *Management úvěrových obchodů bank*, s. 60

²⁴ POLIDAR, V., PEERAER, M., *Úvěrové obchody*, s. 145-146

3.4.3 Zajištění úvěrů

V této kapitole jsem pracoval s publikací Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty.²⁵

Pod pojmem zajištění úvěrů v širším slova smyslu se rozumí všechna opatření prováděná bankou k vyloučení (minimalizaci) rizika spojeného s poskytnutým úvěrem. Toto riziko představuje nevčasné splácení úvěru včetně úroků.

Mezi nejdůležitější nástroje, které jsou využívány k zajištění úvěrů patří:

- Prověrka úvěrové způsobilosti (bonity) klienta.
- Limitování výše úvěrů pro jednotlivé klienty.
- Diverzifikace rizika prostřednictvím konsorciálních úvěrů.
- Kontrola úvěrového subjektu a objektu.
- Úvěrové zajištění (v užším slova smyslu), úvěrové záruky-dávají bance možnost, v případě, že klient nemůže nebo nechce splnit své závazky vůči bance, uspokojit svoje pohledávky realizací sjednaných záruk.

3.4.3.1 Formy úvěrového zajištění

Podle formy zajištění se rozlišuje zajištění osobní a věcné (reálné):

- Osobní zajištění- bance ručí za její pohledávku příjemce úvěru a ještě další, třetí osoba.
- Věcné zajištění dává bance právo na určitý majetek osoby, která zajištění poskytuje (zpravidla příjemce úvěru).

Podle svázanosti zajištění se zajišťovanou pohledávkou se zjištění rozděluje na:

- Akcesorické zajištění, kdy zajištění je těsně a nerozlučně spojeno se zajišťovanou pohledávkou. Při zániku pohledávky, automaticky zanikne i zajištění.
- Abstraktní zajištění je samostatně stojící právo, které je nezávislé od zajišťovací pohledávky. S vypořádáním pohledávky zajištění nezanikne, osoba, která poskytuje

²⁵ DVOŘÁK, P., *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*, s. 339-383

zajištění má však právo na jeho vrácení. Toto zajištění lze využívat k opakovanému poskytování úvěrů.

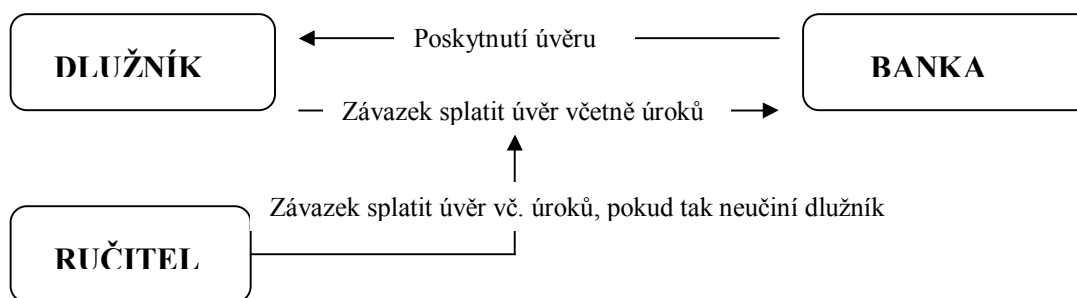
Obrázek 3: Přehled základních druhů (forem) zajištění úvěrů

Druh zajištění	OSOBNÍ	VĚCNĚ
AKCESORICKÉ	<ul style="list-style-type: none"> • Ručení • Bankovní záruka • Převzetí dluhu a přistoupení k závazku • Smluvní pokuta 	<ul style="list-style-type: none"> • Zástava movitých věcí a práv
ABSTRAKTNÍ	<ul style="list-style-type: none"> • Depotní směnka • Pozitivní a negativní prohlášení 	<ul style="list-style-type: none"> • Abstraktní zástava nemovitost • Cese pohledávek a práv • Zajišťovací převod práva

Zdroj: DVOŘÁK, P.: *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*, s. 340

Ručení- jeho podstatou je jednostranné písemné prohlášení právnické nebo fyzické osoby-ručitele vůči bance, že vypořádá její určitou pohledávku (splatí poskytnutý úvěr) v případě, pokud tak neučiní dlužník. Ručení je zajišťovacím vztahem mezi věřitelem a třetí osobou-ručitelem.

Obrázek 4: Princip ručení

Zdroj: : DVOŘÁK, P.: *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*, s. 340

Ručitel má právo jako věřitel zajišťovaného závazku na to, aby mu banka na požádání sdělila (bez zbytečného odkladu i opakovaně) aktuální výši zajišťovaného závazku.

Formy ručení jsou následující:

- Spoluručení- za jeden závazek se solidárně zaručí více ručitelů, přitom každý z nich ručí za celý závazek.
- Částečné ručení- více ručitelů ručí vedle sebe za určitý závazek bance, pouze za vymezenou část závazku.
- Následné ručení- vedle hlavního ručitele, který ručí bance za závazek dlužníka, je zde ještě další- následní ručitel, který bankovní instituci ručí za hlavního ručitele.
- Zpětné ručení- hlavnímu ručiteli, ručícímu za závazek dlužníka bance, současně ručí zpětný ručitel za dlužníka.

Zástavní právo- základní úprava zástavního práva jsou k nalezení v občanském zákoníku v § 151, zpřesnění pak je obsaženo i v obchodním zákoníku v § 299. Zástavní právo, kdy zástavou je cenný papír, je upraveno v zákoně o cenných papírech.

Zástavní právo slouží k zajištění pohledávky tím, že v případě, když klient (dlužník) řádně a včas nesplní své závazky vůči bance. Banka má právo uspokojit svoje pohledávky realizací (zpeněžením) zástavy včetně jejího příslušenství (tzn. např. úroku plynoucího ze zástavy). Zástavní věřitel- banka se nestává vlastníkem zástavy, ale má právo hojit se z ní. Zástavou může být movitá či nemovitá věc, zastavit lze i pohledávku. Osoba, která zastavila věc či pohledávku-zástavce, může, ale nemusí být totožná s dlužníkem, jehož závazek vůči bance se zástavou zajišťuje. Banka má možnost svoji pohledávku zajištěnou zástavním právem buď vymáhat přímo od dlužníka, který ručí za svůj závazek jako osobní dlužník, nebo uspokojit svoji pohledávku ze zástavy.

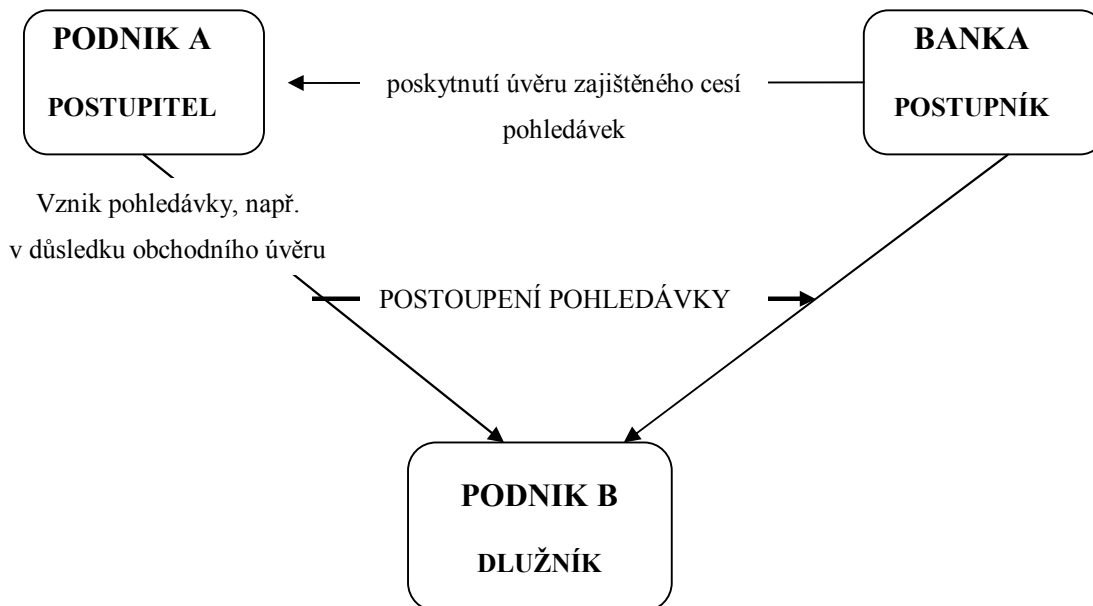
Zadržovací právo- k zajištění pohledávek může sloužit i právo zadržovací. Je upraveno v občanském zákoníku, § 151s - § 151v. Jeho podstata spočívá v tom, že kdo je

povinen vydat movitou věc, může ji zadržet, aby pojistil svoji splatnou peněžitou pohledávku, kterou má vůči tomu, komu je jinak povinen danou věc vydat.

Zadržovací právo se týká jen na movitých věcí (nikoli např. k penězům na účtu u banky), zadržovací právo lze tedy uplatnit při zajištění úvěrů spíše v jednotlivých konkrétních situacích, než „plánovitě“ využívaný zajišťovací instrument.

Postoupení pohledávek- právní úprava postoupení pohledávek je obsažena v občanském zákoníku, § 524 - § 530. Postoupení (cese) pohledávek znamená převedení pohledávky na nového věřitele, a tedy změnu v subjektu věřitele pohledávky. Postoupení pohledávek spočívá v písemném prohlášení příjemce úvěru, který jako dosavadní věřitel (postupitel, cedent) postupuje novému věřiteli – bance (postupníkovi, cesionáři) své pohledávky vůči třetí osobě jako zajištění přijatého úvěru. Princip zajištění pohledávky jako zajištění úvěru je možné vidět níže.

Obrázek 5: Princip zajištění pohledávky jako zajištění úvěru

Zdroj: DVOŘÁK, P.: *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*, s. 377

3.4.4 Finanční analýza

Finanční analýza slouží ke komplexnímu zhodnocení finanční situace podniku. Pomáhá odhalit, zda je podnik dostatečně ziskový, zda má vhodnou kapitálovou strukturu, zda využívá efektivně svých aktiv, zda je schopen včas splácet své závazky a celou řadu dalších významných skutečností.²⁶

Na základě informací z finanční analýzy se rozhoduje např.:

- Samotný podnik o příštím vývoji finančních zdrojů.
- Státní nebo jiný orgán o přidělení dotace.
- Banka zda má poskytnout úvěr.

Základem finanční analýzy je soustava ukazatelů, které charakterizují finanční situaci firmy. Výpočet těchto ukazatelů však nemá praktický smysl. Až teprve jejich porovnáním s jinými relativními hodnotami lze vyvodit závěry.

Úkolem finanční analýzy je:

- Vyhodnotit dosavadní hospodaření (získat představu o současném nebo očekávaném stavu podniku).
- Charakterizovat konkurenční postavení firmy.
- Zhodnotit vývoj finančních cílů firmy (pomocí vybraných údajů se zjišťuje, jestli se podnik vyvíjí podle představ-cílů, plánů).
- Navrhnout varianty financování na budoucí rozvoj firmy.

²⁶ KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza* : Komplexní průvodce s příklady. Praha : Grada publishing a.s., 2010. 208 s.

Mezi zdroje finanční analýzy, ze kterých finanční analýza vychází, pochází z účetních výkazů. Mezi nejzákladnější výkazy patří:

- **Rozvaha-** na jedné straně se nacházejí informace o majetku (aktivech) a na straně druhé kapitálu (pasivech) firmy k určitému datu. Sestavuje se ke konci daného období minimálně jednou ročně, k 31.12. běžného roku. Rozvaha slouží pro daňové účely, zhodnocení hospodaření firmy a statistické účely.
- **Výkaz zisků a ztrát-** nazývané také jako výsledovka. Zde jsou údaje řazeny podle zaměření činnosti firmy (tedy provozní, finanční a mimořádná činnost). Jedná se o přehled výnosů, nákladů a výsledků hospodaření. Údaje se sledují za běžné a minulé období.
- **Příloha-** v příloze jsou poskytovány další významné informace především vnějším uživatelům. Blíže popisuje obsah položek rozvahy a výkazu zisků a ztrát, která jsou důležité pro zhodnocení finanční situace účetní jednotky.
- **Výkaz cash-flow-** informuje o toku peněz. Mezi další zdroje kromě účetnictví patří i informace finančního trhu jako je například tržní cena akcie. Dále to mohou být údaje jako je počet zaměstnanců při počítání produktivity práce atd.

4 Praktická část

4.1 Úvěrový proces ve vybrané obchodní Bance XY

Ve zvolené obchodní bance jsou nastaveny schvalovací stupně, které odpovídají rizikové úrovni klienta, výši úvěrové angažovanosti a také typu podnikání.

Úvěrový proces viz Obrázek č. 2, kde je znázorněn graficky celý průběh úvěrového procesu je obecný, avšak i v této vybrané bance platí.

Jako první fáze je zpracování tzv. úvěrového návrhu. Tento dokument zpracovává zaměstnanec banky (tzv. relationship manager) společně s úvěrovým analytikem. V návrhu jsou uvedeny informace, které identifikují potenciálního klienta (žadatele). Dále jsou zde uvedeny limity a výpočty ukazatelů, popis účelu a analýza rizika žadatele.

Na závěr je uvedeno celkové hodnocení a doporučení, zda je žadatel vhodný pro poskytnutí úvěru, či ne. Společně s tímto návrhem se zakládají také přílohy, jako například finanční ukazatele potenciálního klienta, výsledovka a rozvaha.

Tyto návrhy jsou pak předkládány ke schválení. Ještě než dojde k předložení, tzv. risk manažer, který má v náplni práce upozornit a zhodnotit rizika, které by případně mohli bance hrozit, a nebyly dosud odhaleny úvěrovým analytikem.

Banka XY se zaměřuje v rámci analýzy obchodního rizika na kvalitu managementu, na dosavadní vztahy s bankou (pokud se nejedná o nového klienta) a úvěrový záměr.

Společně s touto analýzou pak provádí analýzu, která se zabývá finančním rizikem, které by mohlo nastat.

Banka XY při hodnocení stupně bonity klienta využívá ukazatelů finanční analýzy. Po vypočtení těchto ukazatelů (jako je běžná likvidita, celková likvidita, ukazatel kapitálové struktury, podíl finanční zadluženosti atd.), se podle hodnot, kterých tyto ukazatele dosahovaly přidělí body. V poslední fázi se sečtou přidělené body, které podnik získal

za jednotlivé ukazatele. Podle dosažených celkových bodů je poté podniku za určité období přidělen stupeň bonity klienta, a to od A do G, přičemž stupeň A je nejvyšší, kterého může právnická osoba dosáhnout.

Tímto způsobem si banka rozděluje žadatele na ty, kteří by mohli s bankou vstoupit do partnerského vztahu a na ty, kteří pro banku představují značně velké riziko, které banka není ochotna podstoupit.

4.2 Výpočet bonity klienta

4.2.1 ABS- stavební společnost s.r.o.

Tato společnost zajišťuje kompletní dodávky stavebních prací včetně staveb na klíč a to především průmyslových objektů, občanských a administrativních budov, rodinných domů a bytů, inženýrských sítí a projekčních prací. Dále nabízí rekonstrukce objektů a bytů, individuální projektové návrhy, zemní práce, rozpočty prací, dlouhodobý servis objektů (opravy a údržba). Důležitou část tvoří dodávka a doprava betonů z betonárny ve Světcí, kterou společnost vlastní.

Tato stavební firma působí na českém trhu přes 20 let a to prakticky bez výrazné změny. Základní strukturu firmy, podobně jako předmět činnosti se společnost zachovala a postupně rozšířila podle požadavků zákazníků.

Základní informace:

Datum zápisu do OR: 27. února 1992

Sídlo: Bílina, Teplická 4, PSČ 418 01

Identifikační číslo: 445 64 139

Předmět podnikání: Projektová činnost ve výstavbě.

Provádění staveb včetně jejich změn, údržovacích prací na nich a jejich odstraňování.

Výroba stavebních hmot a stavebních výrobků.

Základní kapitál: 100 000,- Kč

Výpočet bude ukázán na jednom konkrétním roce (2011). V této části práce bude podrobněji rozepsán postup výpočtů jednotlivých ukazatelů finanční analýzy pro posouzení bonity klienta. Podkladová data, podle kterých budou vypočítány hodnoty jsou uvedeny v následující tabulce č. 1: Podkladová data pro výpočty.

Tabulka 1: Podkladová data pro výpočty

Položka	v tisících Kč
Finanční majetek	1 042
Krátkodobé pohledávky	13 139
Krátkodobé CZ	12 735
Krátkodobá oběžná aktiva	20 147
Základní kapitál	100
Bankovní úvěry a výpomoci	2 074
Emitované dluhopisy	0
Vlastní kapitál	12 839
VH za běžnou činnosti	477
Tržby	100 571
VH za provozní činnost	1 736
VH za mimořádnou činnosti	0
Aktiva	25 862
Pohledávky z obchodního styku	11 813
Zásoby	5 904
Zisk před zdaněním	477
Nákladové úroky	380

Zdroj: Rozvaha společnosti ABS

Na základě vypočtených hodnot ukazatelů se poté přidělují body podle tabulky č. 2: Bodové ohodnocení.

Na závěr se body sečtou a podle dosažených bodů se přidělí stupeň bonity klienta podle tabulky č. 3: Hodnocení stupně bonity klienta.

V následující tabulce je bodové hodnocení. Body se přidělují podle toho jakých hodnot u jednotlivých ukazatelů podnik v určitém období dosáhl.

Tabulka 2: Bodové hodnocení

Ukazatel	Od-do	Body	Ukazatel	Od-do	Body
Běžná likvidita (v %)	0-40	-50	Rentabilita aktiv (v %)	Ztráta	-35
	40-60	-30		0-3	-15
	60-80	0		3-6	0
	80- 100	15		6-9	15
	100 -120	35		9 a více	35
	120 a více	50	Doba inkasa pohledávek z obchod styku (ve dnech)	< 30	20
Celková likvidita (v %)	0 -100	-30		30-60	10
	100 -110	-15		60-90	0
	110- 120	0		90-120	-10
	120 -140	10	120 a více	-20	
	140 -150	20	Doba obratu zásob (ve dnech)	0-20	20
150 a více	30	20-40		10	
Ukazatel kapitálové struktury (v %)	0-110	50		40-60	0
	110-160	30		60-90	-10
	160-210	0		90 a více	-20
	210-250	-30	Krytí úroků (ve dnech)	0 -1	-50
	250 a více	-50		1-2	-25
Podíl finanční zadluženosti (v %)	0-70	35		2-3	0
	70-90	15		3-4	25
	90-130	0		4 a více	50
	130-150	-15	Vlastní kapitál (v mil. Kč)	< 0	-15
	150 a více	-35		0-1	0
Rentabilita tržeb (v %)	Ztráta	-40		1-10	5
	0-2	-20		10-100	10
	2-4	0		100-1000	15
	4-6	20	1000 a více	20	
	6 a více	40			

Zdroj: interní neveřejné materiály Banky XY

Běžná likvidita v %:

$$BL = \frac{FM + KPDLS}{KZ} * 100$$

50 bodů

$$\frac{1\ 042 + 13\ 139}{8\ 879} * 100 = 159,71$$

Celková likvidita v %:

$$CL = \frac{KOA}{KCZ} * 100$$

30 bodů

$$\frac{20147}{12735} * 100 = 226,906$$

Ukazatel kapitálové struktury v %:

$$UKS = \frac{CZaOP}{ZK} * 100$$

- 50 bodů

$$\frac{12735}{100} * 100 = 12735$$

Podíl finanční zadluženosti v %:

$$PFZ = \frac{BÚaV + ED}{VK} * 100$$

35 bodů

$$\frac{2074 + 0}{12839} * 100 = 16,154$$

Rentabilita tržeb v %:

$$RT = \frac{PHV}{T} * 100$$

- 20 bodů

$$\frac{1736}{100571} * 100 = 1,726$$

Rentabilita aktiv v %:

$$RA = \frac{HVZB\check{C} + MHV}{A} * 100$$

- 15 bodů

$$\frac{1\,736 + 0}{25\,862} * 100 = 1,844$$

Doba inkasa pohledávek z obchodního stylu ve dnech:

$$DIPvD = \frac{POS}{T} * \text{počet dní}$$

10 bodů

$$\frac{13\,139}{100\,571} * 360 = 42,285$$

Doba obratu zásob ve dnech:

$$DOZvD = \frac{Z}{T} * \text{počet dní}$$

10 bodů

$$\frac{5\,904}{100\,571} * 360 = 21,134$$

Krytí úroků ve dnech:

$$KÚvD = \frac{ZPZ + NÚ}{NÚ}$$

0 bodů

$$\frac{477 + 380}{380} = 2,255$$

Vlastní kapitál:

VK= 12,839

10 bodů

Počet dosažených bodů celkem

60 bodů

Jak můžeme vidět z výpočtů vyplývá, že počet dosažených bodů, které firma ABS stavební společnost s.r.o. dosáhla za rok 2011 je 60 bodů, což odpovídá bonitnímu stupni C, podle níže uvedené tabulky č. 3: Hodnocení stupně bonity klienta.

Tabulka 3: Hodnocení stupně bonity klienta

Stupeň bonity klienta	Počet dosažených bodů
A	více než 350
B	151 až 350
C	1 až 150
D	-150 až 0
E	-300 až -151
F	-450 až -301
G	méně než až 450

Zdroj: interní neveřejné informace banky XY

Stejný postup použijí i u hodnocení dalších období tohoto podniku a ostatních pěti společností, jejichž výsledky budou zobrazeny dále v tabulkách a grafech (Tabulka č. 6: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti H+H a Graf č. 2: Vývoj trendu stupně bonity firmy H+H, Tabulka č. 7: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti SIIK a Graf č. 3: Vývoj trendu stupně bonity firmy SIIK, Tabulka č. 8: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti DNK a Graf č. 4: Vývoj trendu stupně bonity firmy DNK, Tabulka č. 9: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity spol. ROYAL DIAMOND a Graf č. 5: Vývoj trendu stupně bonity firmy

ROYAL DIAMOND, Tabulka č. 10: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti TOSTAV a Graf č. 6: Vývoj trendu stupně bonity firmy TOSTAV). Konkrétní hodnoty ukazatelů ostatních pěti firem jsou pak k nahlédnutí v příloze č. 1, 2, 3, 4 a 5.

V tabulce č. 4: Vypočtené hodnoty společnosti ABS, která je uvedena dále, jsou vypočteny hodnoty ukazatelů finanční analýzy (běžná likvidita, celková likvidita, ukazatel kapitálové struktury, podíl finanční zadluženosti, rentabilita tržeb, rentabilita aktiv, doba inkasa pohledávek, doba obratu zásob, krytí úroků a vlastní kapitál) za období 2002 až 2011 zaokrouhlené na dvě desetinná místa.

Tabulka 4: Vypočtené hodnoty společnosti ABS

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	156,77	258,27	112,06	119,83	151,78	144,95	174,47	105,73	142,87	159,71
Celková likvidita	41,12	53,54	139,99	151,07	180,01	152,83	218,92	191,26	218,86	226,91
Ukazatel kap.struktury	8350	11028	13355	12655	7694	24079	19714	13163	18153	12735
Podíl finanční zadluženosti	0	13,42	0	0	0	11,80	35,07	17,56	43,46	16,15
Rentabilita tržeb	2,59	1,60	2,78	1,97	0,91	4,54	2,88	1,54	1,93	1,73
Rentabilita aktiv	3,73	0,89	0,73	0,64	-1,65	7,13	6,06	0,52	0,46	1,84
Doba inkasa pohledávek	4,68	4,24	121,41	77,24	42,55	111,23	49,82	48,16	85,47	42,29
Doba obratu zásob	5,07	11,76	23,86	14,69	9,26	4,767	15,081	41,95	53,52	21,13
Krytí úroku	3,04	1,83	1,55	1,58	-0,92	23,39	8,621	1,47	1,44	2,26
Vlastní kapitál	7523	7690	7845	7977	7722	10162	12090	12221	12362	12839

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Například pokud se podíváme na ukazatel kapitálové struktury v tabulce č. 4, můžeme vidět, že dosahoval vysokých hodnot, proto podle tabulky č. 2: Bodové ohodnocení, byl tento ukazatel hodnocen -50 body, jak je možné také vyčíst z tabulky č. 5: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti ABS.

Ukazatel krytí úroku, který je pro banky jeden z hlavních, dosahoval v šesti sledovaných obdobích nízkou hodnotu, a proto podle tabulky č. 2: Bodové ohodnocení, byl tento ukazatel hodnocen -20 body a -50 body v roce 2006, jak je možné opět vyčíst z tabulky č. 5.

V následující tabulce č. 5 jsou uvedeny získané body a vyznačený stupeň bonity, kterého podnik v daném období dosáhl.

Podnik ABS dosáhl dvakrát bonitního stupně B a C a sedmkrát se nacházel v bonitní skupině D.

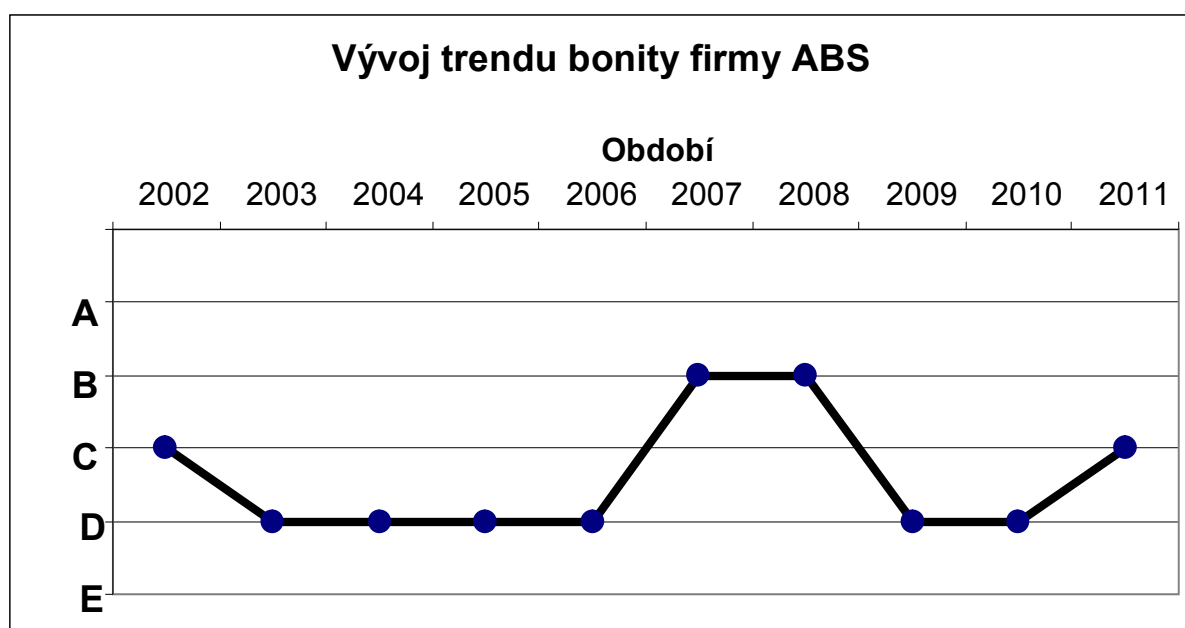
Tabulka 5: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti ABS

Období	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	50	50	35	35	50	50	50	35	50	50
Celková likvidita	-30	-30	10	30	30	30	30	30	30	30
Ukazatel kap.struktury	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Podíl finanční zadluženosti	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Rentabilita tržeb	0	-20	0	-20	-20	20	0	-20	-20	-20
Rentabilita aktiv	0	-35	-35	-35	-35	15	15	-35	-35	-35
Doba inkasa pohledávek	20	20	-20	0	10	-10	10	10	0	10
Doba obratu zásob	20	20	10	20	20	20	20	0	0	10
Krytí úroku	25	-25	-25	-25	-50	50	50	-25	-25	0
Vlastní kapitál	5	5	5	5	5	10	10	10	10	10
Součet	75	-30	-35	-5	-5	170	170	-10	-5	40
Stupeň bonity klienta	C	D	D	D	D	B	B	D	D	C

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

V grafu č. 1 je znázorněn trend bonity firmy ABS. Když se zaměříme na rok 2002 a konečný rok 2011, tak je vidět, že firma se nachází opět ve stejné bonitní skupině, tedy ve skupině C.

Graf 1: Vývoj trendu stupně bonity firmy ABS

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Jak je patrné z výše uvedeného grafu, tak společnost na počátku sledovaného období, konkrétně v roce 2002, byla ohodnocena bonitní skupinou C. V následujícím období došlo ke zhoršení o jeden bonitní stupeň. Na této úrovni se firma nacházela i dalších třech obdobích (v roce 2004, 2005 a 2006). Poté v roce 2007 došlo k výraznému zlepšení, a to hned o dva bonitní stupně, které si firma udržela i následující rok. Bylo to z důvodu velkých objemů zakázek.

V roce 2009 poté došlo k propadu bonitního stupně hned o dvě třídy, a to ze stupně B do stupně D v hodnocení bonity klienta. Bylo to způsobeno vlivem zvýšení cizích zdrojů v podobě bankovního úvěru, nižším počtem zakázek, tudíž poklesem tržeb a dosažením nižšího celkového výsledku hospodaření

Firma splácela bankovní úvěr, a tudíž snížila velikost cizích zdrojů a proto v posledním roce se zlepšila její situace a byla hodnocena bonitní skupinou C.

Pokud se podíváme na graf č. 1, je z něj patrné, že společnost na začátku sledovaného období a na konci sledovaného období, dosáhla stejné úrovně.

4.2.2 H+H stavební společnost

Základní informace:

Datum zápisu do OR: 5. listopadu 1992

Sídlo: Praha 4 - Háje, K Jezeru 923, PSČ 149 00

Identifikační číslo: 480 26 620

Předmět podnikání: Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

Základní kapitál: 100 000,- Kč

V tabulce č. 6, jsou uvedeny počty bodů, které H+H stavební společnost dosáhla v jednotlivých letech v hodnocení jednotlivých ukazatelů.

Poté je na předposledním řádku uveden celkový počet bodů a poslední řádek, který je barevně označen bonitní stupeň, kterým byl podnik ohodnocen v daném období. V příloze č. 1 jsou uvedeny konkrétní hodnoty ukazatelů.

Tabulka 6: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti H+H

Období	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	15	15	50	15	15	35	15	50	50	50
Celková likvidita	-15	0	20	10	0	20	0	20	30	30
Ukazatel kap.struktury	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Podíl finanční zadluženosti	35	35	15	35	15	-35	35	35	15	-15
Rentabilita tržeb	-20	0	-20	0	-20	0	-20	-20	0	0
Rentabilita aktiv	-35	35	-35	-35	-35	0	0	15	0	0
Doba inkasa pohledávek	20	20	-10	-10	0	10	20	20	10	-10
Doba obratu zásob	20	20	20	0	10	20	20	20	20	20
Krytí úroku	50	50	-25	0	-25	50	50	50	50	50
Vlastní kapitál	5	10	10	10	10	5	10	10	10	10
Součet	25	135	-25	-25	-80	55	80	150	135	85
Stupeň bonity klienta	C	C	D	D	D	C	C	C	C	C

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

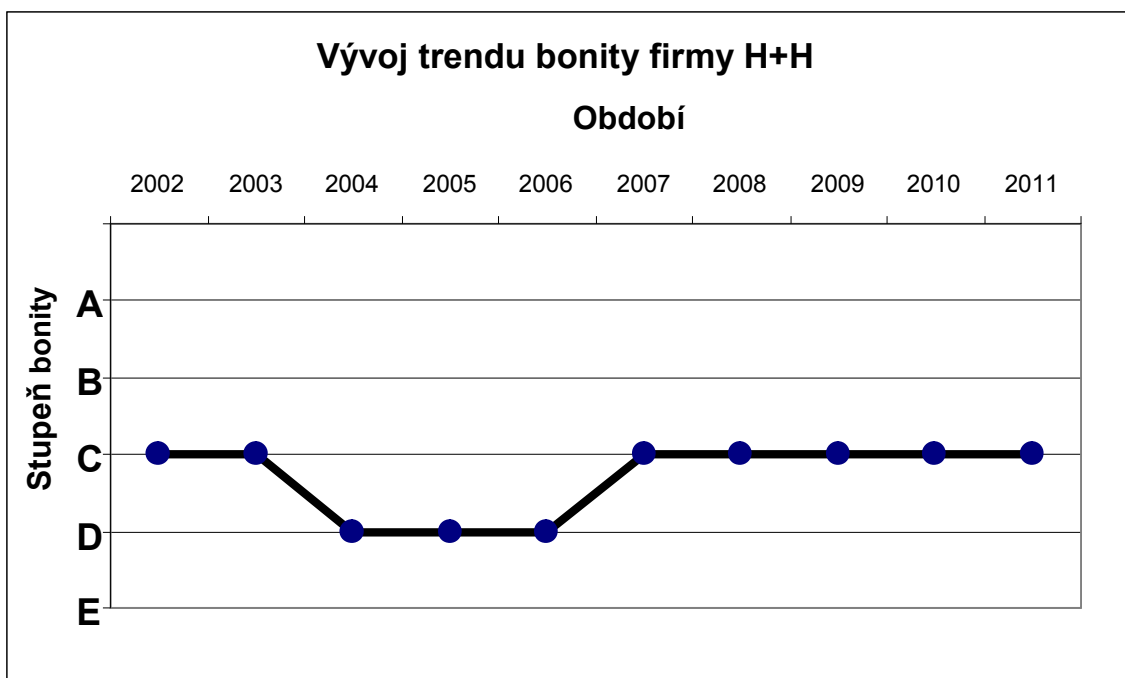
Na níže uvedeném graf č.2 je zobrazen vývojový trend společnosti H+H. Jak můžeme vidět, podnik se sedmkrát nachází v bonitní třídě C, jen ve třech případech, a to v roce 2003, 2004 a 2005 o jeden bonitní stupeň níže.

Pokles z bonitní třídy C do bonitní třídy D byl způsoben navýšením cizích zdrojů (bankovních úvěrů a výpomocí).

Podnik za celé sledované desetileté období nedosáhl lepšího než bonitního stupně C. Avšak se zdá společnost být bez větších výkyvů v hospodaření.

Opět porovnáním počátečního období a posledního období, můžeme zjistit, že společnost se nachází ve stejné bonitní třídě (konkrétně v bonitní třídě C),jak v roce 2002, tak v roce 2011.

Graf 2: Vývoj trendu stupně bonity firmy H+H

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

4.2.3 SIKK stavební společnost s.r.o.

Tato firma působí ve svém oboru 14 let. Zabývá se jak revitalizací starých bytových jader, tak výstavbou výrobních či sportovních hal a autodopravou.

Specializuje se na novostavby rodinných domů, dřevěných i zděných, a to klasických i moderních.

Dále provádí rekonstrukce občanské vybavenosti a veškeré zednické práce.

Základní informace:

Datum zápisu do OR: 25. března 1999

Sídlo: Praha 7, Na Maninách 10

Identifikační číslo: 257 49 021

Předmět podnikání: Provádění staveb, jejich změn a odstraňování
Pronájem strojů (stavebních)

Základní kapitál: 100 000,- Kč

V tabulce č. 7: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti SIIK, která je uvedena dále, jsou výsledné body, kterých společnost dosáhla v hodnocení ukazatelů finanční analýzy v období deseti let. V příloze č. 2 jsou pak uvedeny konkrétní hodnoty ukazatelů.

V každém z uvedených období měla společnost nejhorší skóre u ukazatele kapitálové struktury a to -50 bodů. Pozitivně byl ohodnocen ukazatel krytí úroků, který pouze ve dvou období dosáhl negativního výsledku.

Tabulka obsahuje v posledním řádku i konečné ohodnocení bonitního skupině, kterého společnost SIIK dosáhla (poslední vyznačený řádek).

Tabulka 7: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti SIIK

Období	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	35	35	35	35	50	50	50	50	50	50
Celková likvidita	0	30	10	10	30	30	30	10	30	10
Ukazatel kap.struktury	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Podíl finanční zadluženosti	35	35	35	35	15	35	35	35	35	35
Rentabilita tržeb	-20	-20	0	-20	-40	40	40	-20	-20	-40
Rentabilita aktiv	-35	-35	15	-35	-35	35	15	-35	-35	-35
Doba inkasa pohledávek	20	20	20	20	0	10	0	10	20	0
Doba obratu zásob	20	20	20	20	10	20	20	20	20	20
Krytí úroku	50	50	50	50	-50	50	50	25	50	-50
Vlastní kapitál	5	5	10	5	5	10	10	10	10	5
Součet	60	90	145	70	-65	230	200	55	110	-55
Stupeň bonity klienta	C	C	C	C	D	B	B	C	C	D

Zdroj: vlastní zpracování a výpočty

Graf č. 3, který je zobrazen dále, ukazuje vývoj trendu bonity společnosti SIIK opět za období deseti let.

Průběh tohoto trendu se od roku 2002 do roku 2005 neměnil, kdy podnik byl ohodnocen bonitní třídou C.

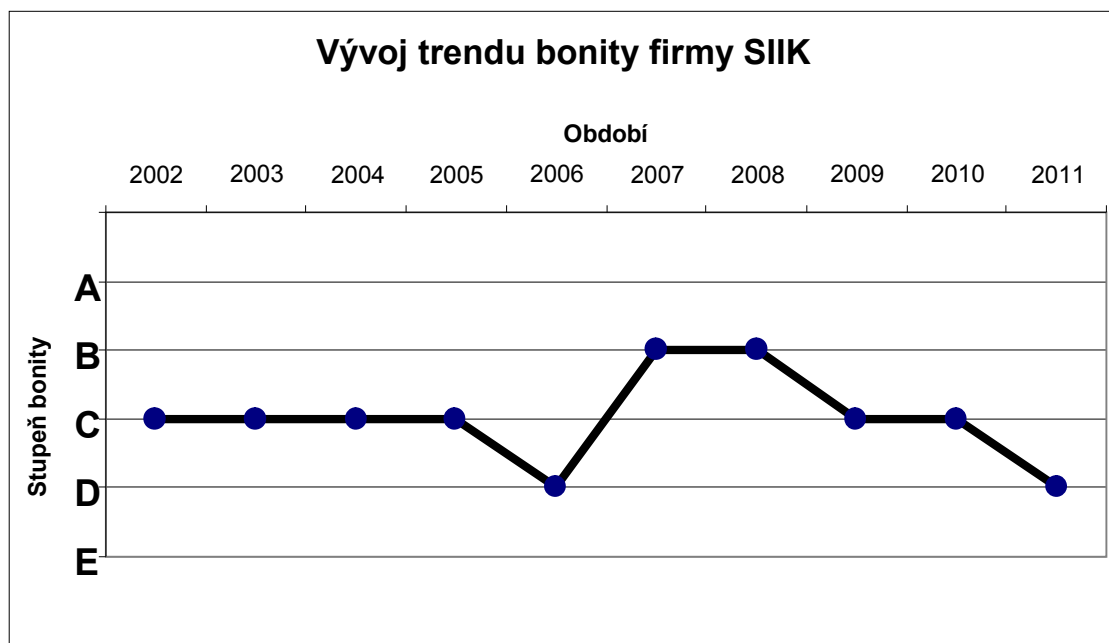
Zlom nastává v roce 2006, kdy firma klesla o jednu úroveň. Tento úpadek byl způsoben snížením tržeb a nárůstem nákladů, které způsobily firmě ztrátu.

V dalším období již společnost SIIK byla ohodnocena druhým nejlepším bonitním stupněm, a to i v následujícím roce.

Poté se její hodnocení opět zhoršilo a v posledním sledovaném období byl podnik hodnocen společně s rokem 2006 nejhorším bonitním stupněm za celé sledované desetileté období.

Celkové hodnocení roku 2011 oproti počátečnímu roku 2002 je tedy negativní. Neboť společnost se zhoršila o jeden stupeň v posledním sledovaném období oproti počátečnímu.

Graf 3: Vývoj trendu stupně bonity firmy SIKK

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

4.2.4 DNK stavební společnost

Základní informace:

Datum zápisu do OR: 6. listopadu 1997

Sídlo: Nový Hrozenkov čp. 386, PSČ 756 04

Identifikační číslo: 253 84 635

Předmět podnikání: Provádění staveb včetně jejich změn, udržovacích prací na nich a jejich odstraňování

Základní kapitál: 111 000,- Kč

Na tuzemském trhu stavební společnost DNK působí od roku 1997. Staví stavby na klíč podle požadavků investora. Po dobu své existence podnik postavil již několik desítek staveb, podílí se na subdodavatelské činnosti, zajišťuje veškeré náležitosti potřebné k výstavbě nebo rekonstrukci, zpracovává projektovou dokumentaci, provádí komplexní poradenskou službu.

V tabulce č. 8 jsou uvedeny opět body, kterými byla firma DNK ohodnocena pomocí ukazatelů finanční analýzy. V předposledním řádu, si můžeme všimnout, že nejvíce bodů společnost dosáhla v letech 2004 a 2011. Naopak nejméně v roce 2007 a 2008. V celkovém hodnocení se nikdy nedostala do záporných hodnot, a proto také nebyla za sledované období hodnocena horším než bonitním stupněm C.

Tabulka 8: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti DNK

Období	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	15	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Celková likvidita	10	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Ukazatel kap.struktury	-50	-50	-50	-50	0	-50	-50	-30	-50	30
Podíl finanční zadluženosti	35	35	35	35	35	35	35	35	35	35
Rentabilita tržeb	0	20	40	-20	-40	-20	-20	0	0	0
Rentabilita aktiv	15	35	-35	-35	-35	-35	-35	-35	0	-35
Doba inkasa pohledávek	20	20	20	20	10	0	0	-20	20	0
Doba obratu zásob	10	20	20	20	20	20	20	20	20	0
Krytí úroku	50	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Vlastní kapitál	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Součet	110	215	165	105	125	85	85	105	160	165
Stupeň bonity klienta	C	B	B	C	C	C	C	C	B	B

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Jak můžeme vidět u ukazatele kapitálové struktury podnik dosáhl záporného hodnocení celkem za osm let z deseti.

V roce 2006 vykazoval podnik vysokou zápornou hodnotu u ukazatele rentability tržeb, proto byl ohodnocen tento ukazatel -40 body, podle tabulky č. 3 : Hodnocení stupně bonity klienta. Bylo to způsobeno hlavně malým objemem tržeb.

Další záporné hodnoty společnost získala v některých letech i u ukazatele rentability aktiv, což znamená, že v těchto letech nevyužívala efektivně svůj majetek.

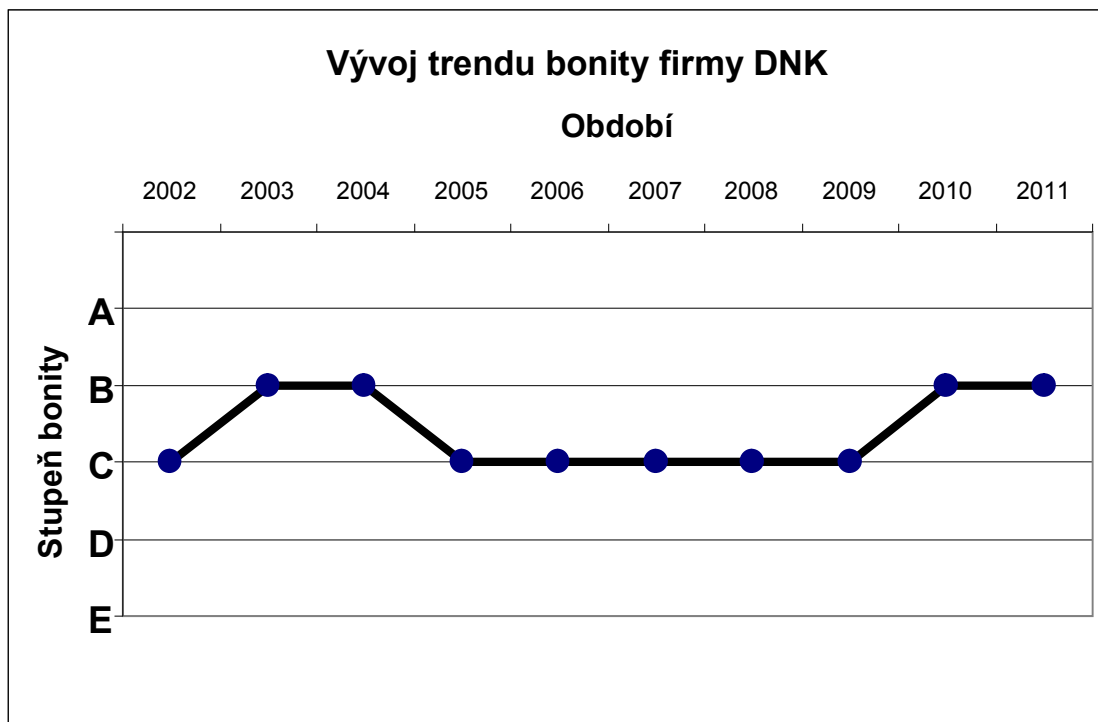
Graf č. 4 ilustruje vývojový trend bonity společnosti DNK. Přičemž na počátku sledovaného období dosahovala bonitního stupně C, v dalších dvou letech (v roce 2003 a 2004) se pak bonitní třída o jeden stupeň zlepšila.

Následující rok, a to rok 2005, byl hodnocen opět bonitním stupněm C, ve kterém se podnik nacházel až do roku 2009.

V posledních dvou sledovaných obdobích byla společnost ohodnocena druhým nejlepším bonitním stupněm B.

Pokud se podíváme na graf č. 4, můžeme si všimnout, že celkové hodnocení společnosti na začátku sledovaného období bylo o jeden stupeň lepší oproti konci sledovaného období, což je pro firmu pozitivní výsledek.

Graf 4: Vývoj trendu stupně bonity firmy DNK

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

4.2.5 ROYAL DIAMOND- stavební společnost

ROYAL DIAMOND – stavební společnost s r.o. je na trhu od roku 1992. Nabízí služby klientům v oblasti bytové, komerční, občanské i průmyslové výstavby.

Firma realizuje (kromě zakázek pro veřejný a rodinný sektor) developerské záměry v lokalitách:

- Hostomice pod Brdy – V Zahradách
- Točnick u Žebráku – Točnický dvůr
- Zdice u Berouna – Farčina

V současné době společnost spolupracuje s firmou AIR TECHNIC s.r.o. při dodávkách bioelektráren na výrobu elektrické energie a tepla a to moderní metodou zplynováním biomasy.

Základní informace:

Datum zápisu do OR: 12. října 1992

Sídlo: Praha 6, Na Zavadilce 3/1936, PSČ 160 00

Identifikační číslo: 471 22 439

Předmět podnikání: Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

Projektová činnost ve výstavbě

Základní kapitál: 100 000,- Kč

Z tabulky č. 9, která je uvedena dále, můžeme vyčíst, že podnik ROYAL DIAMOND měl v roce 2005 a 2011 problém se zadlužeností, kde byl ukazatel podílu finanční zadluženosti hodnocen záporně. Důvodem byl nárůst bankovních úvěrů, jejichž využití posloužilo pro inovace nových technologií.

Ukazatel rentability tržeb byl celkem čtyřikrát hodnocen záporně, což způsobil pokles tržeb a tudíž i finálního výsledku hospodaření. Konkrétní hodnoty ukazatelů finanční analýzy můžeme nalézt v příloze č. 4.

Tabulka 9: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity spol. ROYAL DIAMOND

Období	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	0	50	35	50	50	35	35	50	50	35
Celková likvidita	20	30	10	30	30	30	30	30	10	20
Ukazatel kap.struktury	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Podíl finanční zadluženosti	35	15	35	-15	15	0	35	35	35	-35
Rentabilita tržeb	-20	0	-20	0	40	-20	0	-20	0	40
Rentabilita aktiv	0	15	-35	-35	15	-35	0	-35	-35	35
Doba inkasa pohledávek	20	20	20	0	-20	0	0	20	-20	-20
Doba obratu zásob	10	20	20	10	20	-10	10	20	20	10
Krytí úroku	50	50	50	-25	50	25	50	50	25	50
Vlastní kapitál	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Součet	75	160	75	-25	160	-15	120	110	45	95
Stupeň bonity klienta	C	B	C	D	B	D	C	C	C	C

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Z grafu č. 5, kde je znázorněn trend vývoje bonitních stupňů u firmy ROYAL DIAMOND, můžeme už na první pohled říci, že v hospodaření měl do roku 2008 výkyvy.

Od roku 2003 nastal zlom a následující dvě období se společnost v každém dalším období propadala v hodnocení bonity klienta.

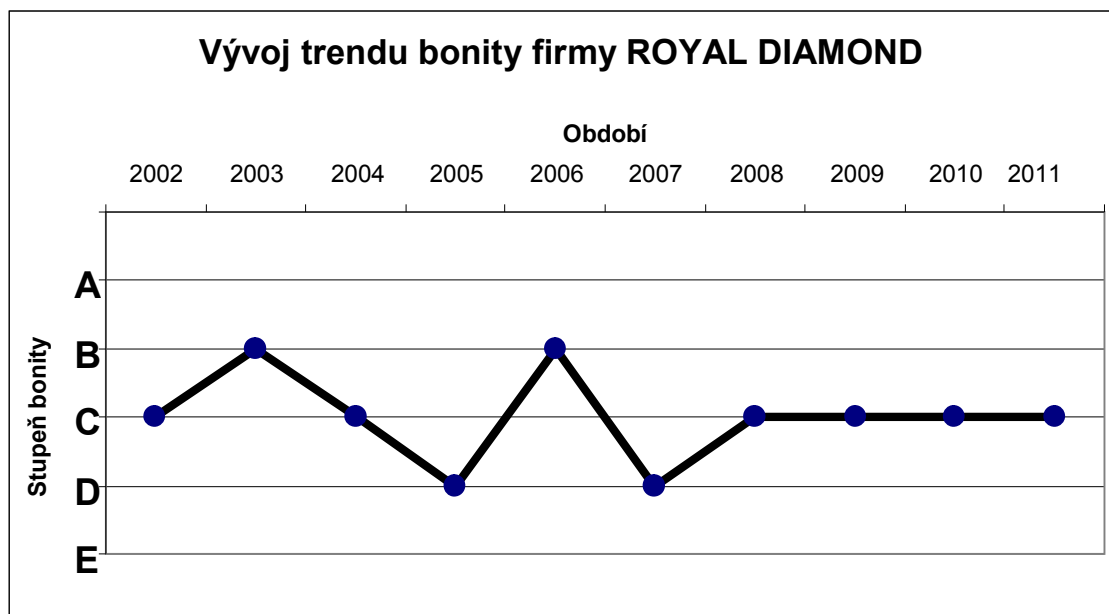
Až v roce 2006 se dočkala růstu a byla ohodnocena bonitním stupněm B. Bylo to vlivem nárůstu zakázek, který zapříčinily zvýšení tržeb a tedy i konečného výsledku hospodaření. Zvýšení poptávky po službách této firmy bylo z důvodu nových technologií, které byly úspornější.

V období roku 2007 se firmě zvedly položky cizích zdrojů, protože firma opět potřebovala finanční prostředky k investování do inovací. To zapříčinilo pokles do bonitní úrovně D.

V dalších letech se společnost nacházela v bonitní třídě C, kterou si až do konce sledovaného období svým hospodařením udržela.

Pokud zase srovnáme začátek sledovaného období a konec, zjistíme, že podnik byl hodnocen ve stejné bonitní skupině, jak v roce 2002, tak v roce 2011.

Graf 5: Vývoj trendu stupně bonity firmy ROYAL DIAMOND

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

4.2.6 T O S T A V spol. s r.o.

Společnost Tostav spol.s r.o. je střední velikosti. Je ryze stavební firmou realizující zakázky především v oboru pozemních staveb. Zvětšující se objem zakázek pro monolitické betonové konstrukce vyústil zřízením samostatného střediska pro tyto práce. V současné době převažuje realizace zakázek tzv. na klíč i v případě subdodavatelské realizace.

Firma působí prakticky na celém území ČR, největší objem výroby je realizován ve středočeském, ústeckém a karlovarském kraji.

Firma byla založena v roce 1991 jako rodinná společnost a v tomto složení zůstala až doposud. Věkové složení a vzdělání společníků z různých oborů stavebnictví umožňuje obsáhnout náročnost realizace zakázek tzv. "na klíč".

Základní informace:

Datum zápisu do OR: 6. srpna 1992

Sídlo: Chomutov, Alešova 4397

Identifikační číslo: 472 83 505

Předmět podnikání: Provádění staveb, jejich změn a odstraňování

Základní kapitál: 120 000,- Kč

Tabulka 10: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti TOSTAV

Období	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	-50	0	35	50	50	50	50	50	50	50
Celková likvidita	-30	-15	30	30	10	30	30	30	20	20
Ukazatel kap.struktury	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50	-50
Podíl finanční zadluženosti	-35	-35	-35	-35	-35	-35	15	35	35	35
Rentabilita tržeb	0	-20	-40	20	-40	-20	40	0	20	0
Rentabilita aktiv	-35	-35	-35	0	-35	0	35	35	35	0
Doba inkasa pohledávek	20	20	20	0	0	0	0	20	0	0
Doba obratu zásob	20	10	10	-10	20	20	20	20	20	20
Krytí úroku	50	50	50	25	-50	50	50	50	50	50
Vlastní kapitál	5	5	5	5	5	5	10	10	10	10
Součet	-105	-70	-10	35	-125	50	200	200	190	135
Stupeň bonity klienta	D	D	D	C	D	C	B	B	B	C

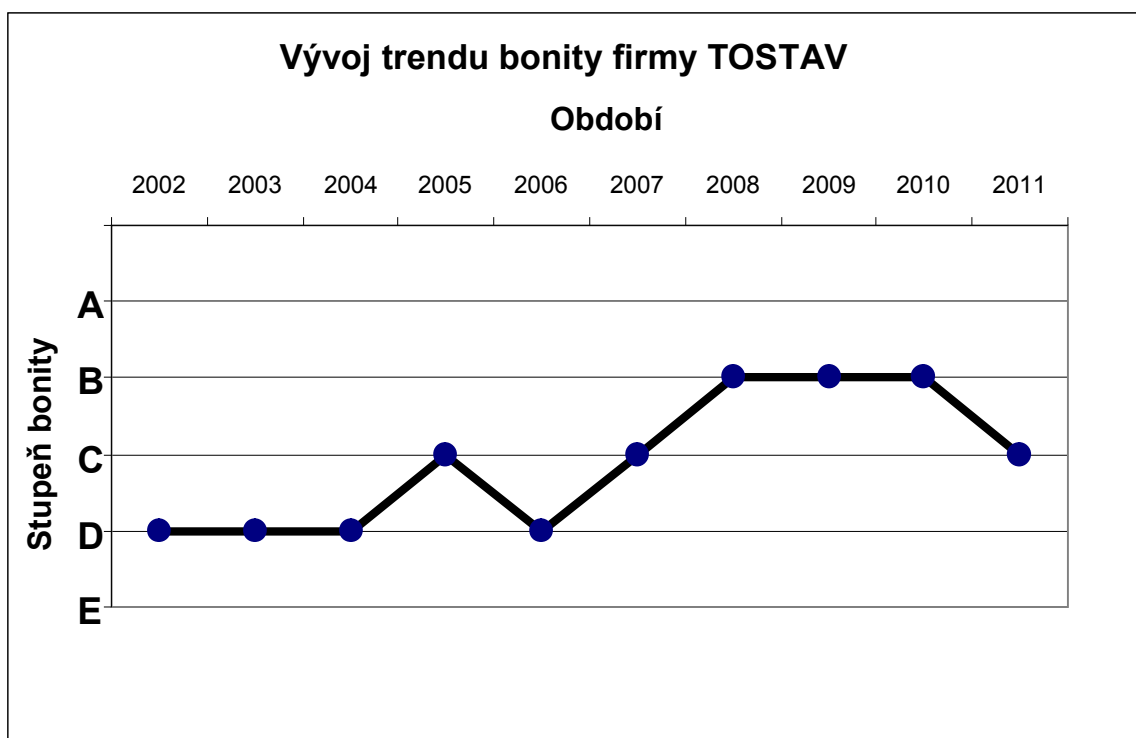
Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Jak je z tabulky č. 10 vidět, nejhůře byl hodnocen rok 2006, kde podnik celkově dosáhl -105 bodů. Naopak nejpozitivněji se jeví rok 2008 a rok 2009, kde bylo hodnocení společnosti oceněno 200 body.

V roce 2002 společnost měla malý počet zakázek, vykazovala nízké tržby, a proto jak se můžeme všimnout i ukazatel běžné likvidity byl ohodnocen negativně, tedy v mínusu.

Ukazatel finanční zadluženosti byl hodnocen do roku 2008 negativně. Od roku 2008 firma snižovala objem bankovních úvěrů a výpomocí, poté už tento ukazatel vykazoval kladné bodové ohodnocení. Konkrétní hodnoty ukazatelů viz příloha č. 5.

Graf 6: Vývoj trendu stupně bonity firmy TOSTAV

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Z grafu č. 6 je na první pohled vidět, že nejlepších výsledků v hodnocení bonity klienta firma dosahovala v letech 2008, 2009 a 2010, kdy byla ohodnocena stupněm B. Naopak v roce 2002 až 2004 a pak v roce 2006 byla hodnocena stupněm D.

Celkové hodnocení roku 2011 oproti roku 2002 je pozitivní, neboť se podnik o stupeň zlepšil (konkrétně z bonitní třídy D do bonitní třídy C).

4.3 Diskuse výsledků

V tabulce č. 11, která je uvedena níže, jsou zobrazeny výsledné hodnoty bonity u všech šesti podniků za období deseti let.

Nejlepšího bonitního stupně A nedosáhla ani jedna ze zkoumaných firem. V druhém nejlepší stupni B bylo zaznamenáno celkem 13 případů, kdy dosáhly podniky tohoto stupně. V bonitní úrovni C pak 30 případů a bonitního skupině D dosáhlo šest podniků za deset let celkem 17krát. Bonitním stupněm E, F a G nebyla hodnocena ani jedna společnost.

Tabulka 11: Výsledné bonitní ohodnocení

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ABS- stavební společnost	C	D	D	D	D	B	B	D	D	C
H+H stavební společnost	C	C	D	D	D	C	C	C	C	C
SIKK stavební společnost s.r.o.	C	C	C	C	D	B	B	C	C	D
DNK stavební společnost	C	B	B	C	C	C	C	C	B	B
ROYAL DIAMOND- stavební společnost	C	B	C	D	B	D	C	C	C	C
T O S T A V spol. s r.o.	D	D	D	C	D	C	B	B	B	C

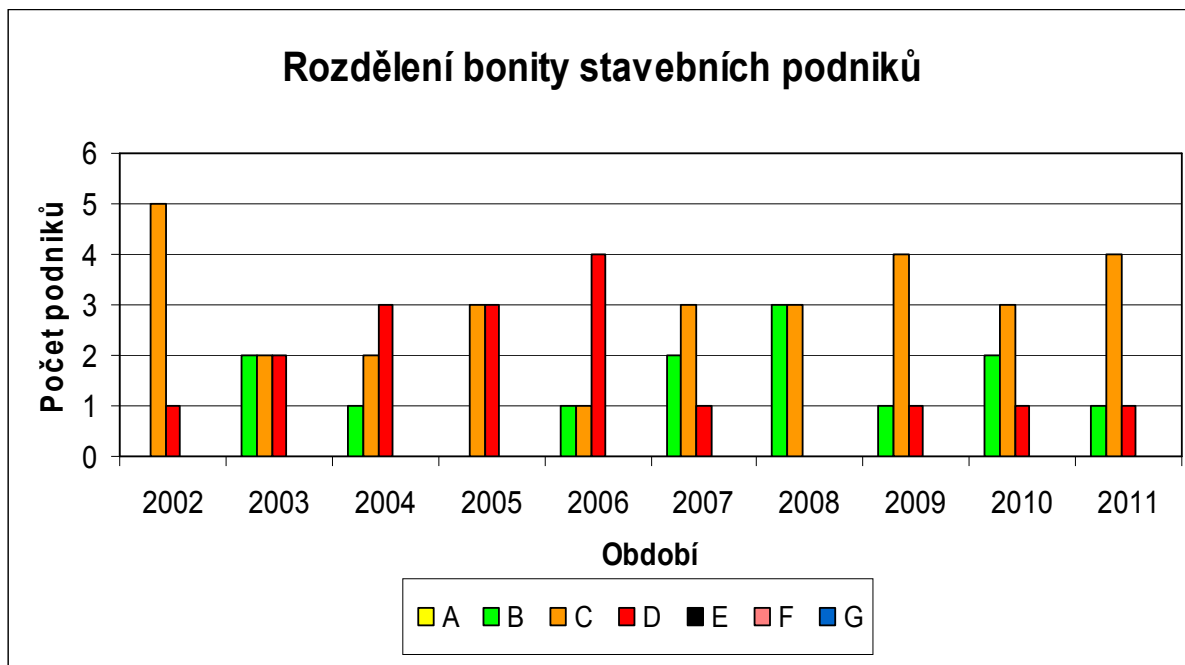
Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Grafu č.7, který vychází z tabulky č. 11 ilustruje rozdělení šesti stavebních podniků podle období.

Jak je vidět v roce 2002 se v bonitním stupni C nacházely čtyři podniky, zbylé dva byly hodnoceny úrovní D. Nejhůře se jeví rok 2006, kdy hned čtyři podniky byly hodnoceny bonitním stupněm D (konkrétně ABS stavební společnost, H+H stavební společnost, SIKK stavební společnost s.r.o. a TOSTAV spol. s.r.o.).

Na druhou stranu rok 2008 byl pro firmy vyhodnocen jako pozitivní, neboť v tomto období se ani jedna ze společností nenacházela v bonitní skupině D, ale tři podniky byly v C a dva v B.

Graf 7: Rozdělení stupňů bonity u zkoumaných podniků

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

V tabulce č.12 jsou uvedeny změny v hodnocení bonity klienta v období 2002 až 2011. Pokud se podnik nachází pod vyznačenou diagonálou, tak se zlepšil její bonitní stupeň hodnocení na konci zkoumaného období oproti roku 2002. Naopak pokud se společnost nachází nad vyznačenou diagonálou, tak se hodnocení zhoršilo.

Z tabulky tedy vyplývá, že tři společnosti si udržely stejný bonitní stupeň C v roce 2002 i na konci sledovaného období, tedy v roce 2011. Jedna firma (SIKK stavební společnost) si pohoršila o jeden stupeň v hodnocení bonity klienta, a to konkrétně ze stupně C do D. Naopak dva podniky (DNK stavební společnost a TONSTAV) si hodnocení o stupeň zlepšily. DNK stavební společnost se na začátku sledovaného období nacházela v hodnocení odpovídající stupni C a v roce 2011 byla hodnocena stupněm B. TONSTAV stavební společnost se v roce 2002 nacházela v bonitní třídě D a na konci sledovaného období byla vyhodnocena stupněm C.

Tabulka 12: Absolutní změny v hodnocení bonity v období 2002 a 2011

	A	B	C	D	E	F	G
A	0	0	0	0	0	0	0
B	0	0	0	0	0	0	0
C	0	1	3	1	0	0	0
D	0	0	1	0	0	0	0
E	0	0	0	0	0	0	0
F	0	0	0	0	0	0	0
G	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

V tabulce č. 13, uvedené níže je uveden přehled počtu dosažených bodů u jednotlivých podniků za celé sledovaných období. Červeně je vyznačeno období, ve kterém podnik dosáhl nejméně bodů, naopak zeleně je vyznačeno období, ve kterém firma dosáhla nejlepšího hodnocení bonity klienta za období deseti let.

Úplně nejhůře byla hodnocena společnost TOSTAV s.r.o., kdy v roce 2006 její bodové ohodnocení bylo -125 bodů (vyznačeno tučně červeně). Naopak nejlepšího výsledku v hodnocení bonity klienta dosáhl podnik SIKK, který v roce 2007 získal 230 bodů (vyznačeno tučně zeleně).

Tabulka 13: Počet dosažených bodů u jednotlivých podniků

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
H+H stavební společnost	25	135	-25	-25	-80	55	80	150	135	85
DNK stavební společnost	110	215	165	105	125	85	85	105	160	165
SIKK stavební společnost s.r.o.	60	90	145	70	-65	230	200	55	110	-55
T O S T A V spol. s r.o.	-105	-70	-10	35	-125	50	200	200	190	135
ROYAL DIAMOND- stavební společnost	75	160	75	-25	160	-15	120	110	45	95
ABS- stavební společnost	60	15	10	170	170	-5	15	-15	-10	75

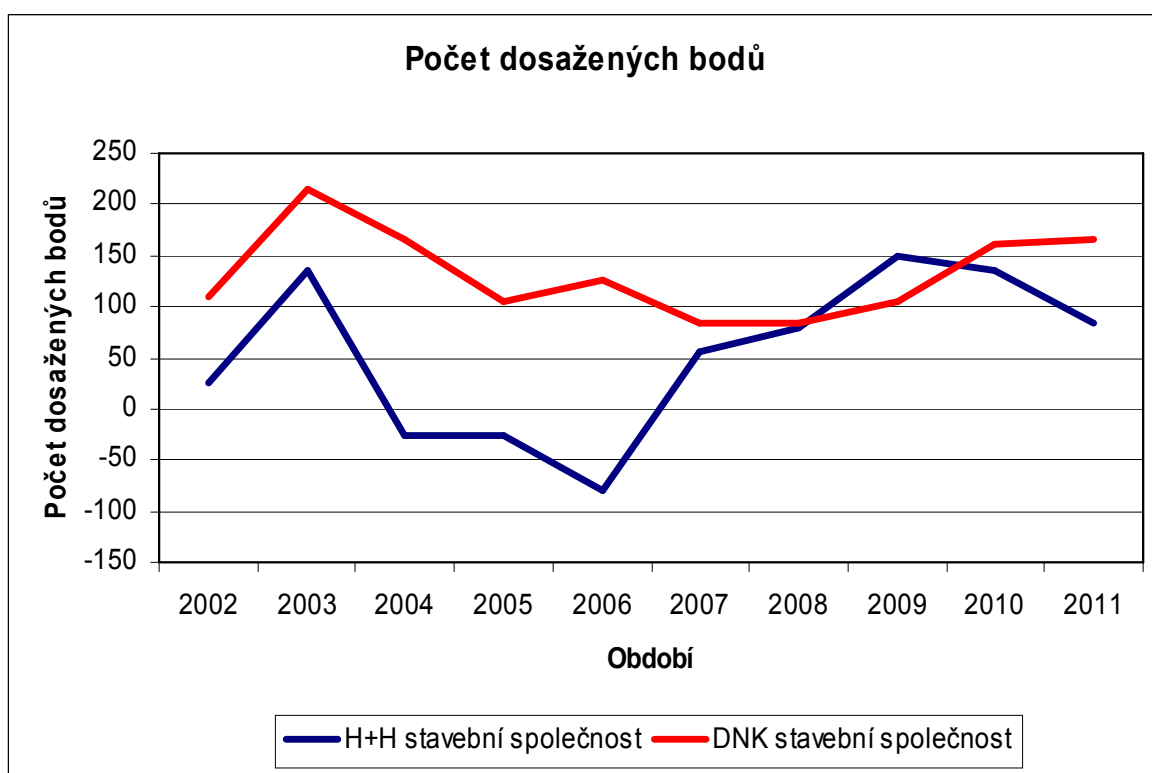
Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

V tabulce dále můžeme vidět že společnost TOSTAV svého nejlepšího ohodnocení (200 bodů) dosáhla hned ve dvou letech za sebou, a to v roce 2008 a 2009.

Další společností, která dosáhla svého nejlepšího výsledku hned dvakrát za sebou je společnost ABS, která v letech 2004 a 2005 byla ohodnocena 170 body.

Nejlépe se její společnost DNK, která ani v jednom hodnoceném období nedosahovala záporných výsledků.

Graf 8: Počet dosažených bodů u společnosti H+H a DNK

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Na grafu č. 8, uvedeného výše, jsou znázorněny trendy společností H+H a DNK podle počtu dosažených bodů v hodnocení bonity klienta.

Jak je vidět z grafu tak H+H stavební společnost dosahovala kromě roku 2009 horších výsledků než DNK stavební společnost.

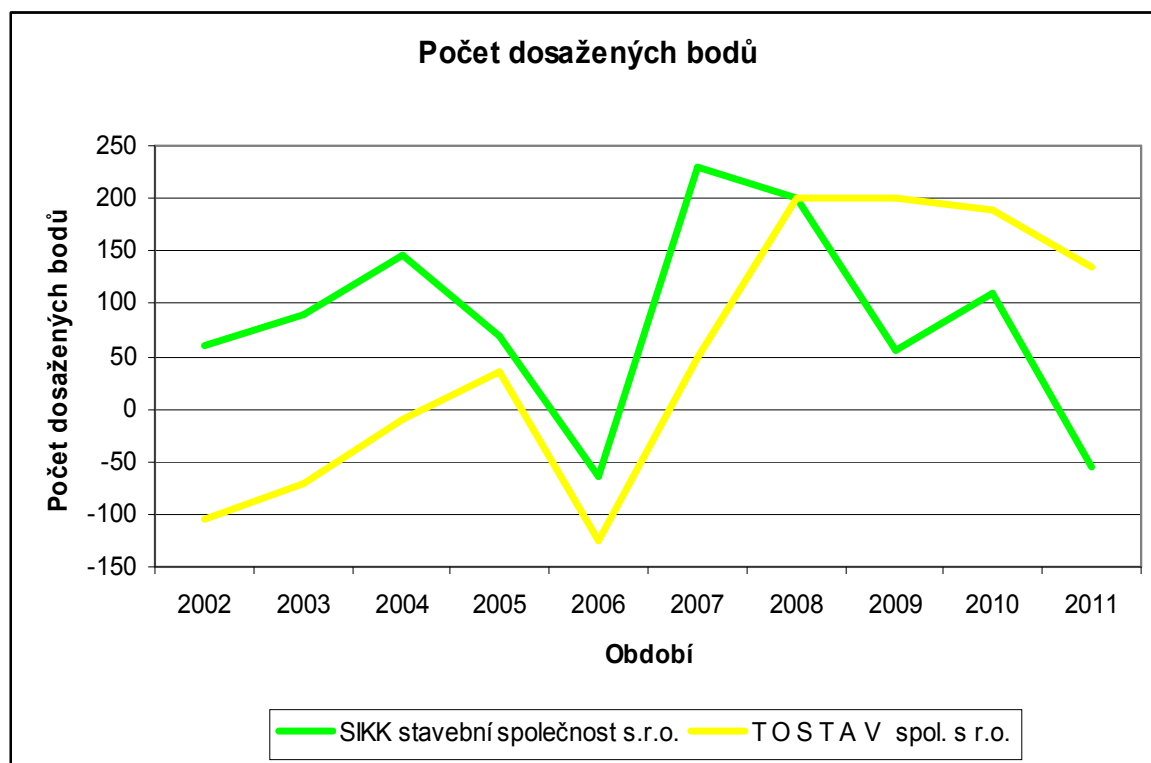
Nejvyššího ohodnocení dosáhl podnik DNK v roce 2003 a to hodnoty 215, což je možno vidět i v tabulce č. 13. Naopak nejnižší hodnoty, a to 85 bodů získala firma v roce 2007 a v roce 2008, což ukazuje i graf č. 8.

Společnost H+H dosáhla nejlepšího výsledku v hodnocení bonity klienta v roce 2009, kdy byla ohodnocena 150 body. Nejhorším skórem a tedy i nejhorším bonitním stupněm byl zhodnocen rok 2006, kdy se podnik ocitl v záporném hodnocení (-80 bodů).

Podobně byly společnosti hodnoceny v roce 2008. Společnost H+H získala za toto období 80 bodů a firma DNK o 5 bodů více.

Celkově lze z tohoto grafu (graf č. 8) říci, že společnost DNK měla za sledované desetileté období pozitivnější vývoj než společnost H+H, která jen v jednom období dosáhla lepších hodnot (konkrétně v roce 2009).

Graf 9: Počet dosažených bodů u společnosti SIKK a TOSTAV

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Předešlý graf, graf č. 9, ilustruje trend firem SIKK a TOSTAV. Můžeme zde vidět, že společnost SIKK dosahovala od roku 2002 do roku 2007 lepšího bonitního ohodnocení než společnost TOSTAV.

V roce 2008 dosáhly oba podniky stejných hodnot, a to 200 bodů, což vyplývá i z tabulky č.13. V následujícím období došlo k propadu podniku SIKK. V roce 2006 tato firma dosáhla záporné hodnoty, a tudíž dosáhla i nejhoršího bonitního ohodnocení za období celé sledované období, a to konkrétně hodnoty -65 bodů.

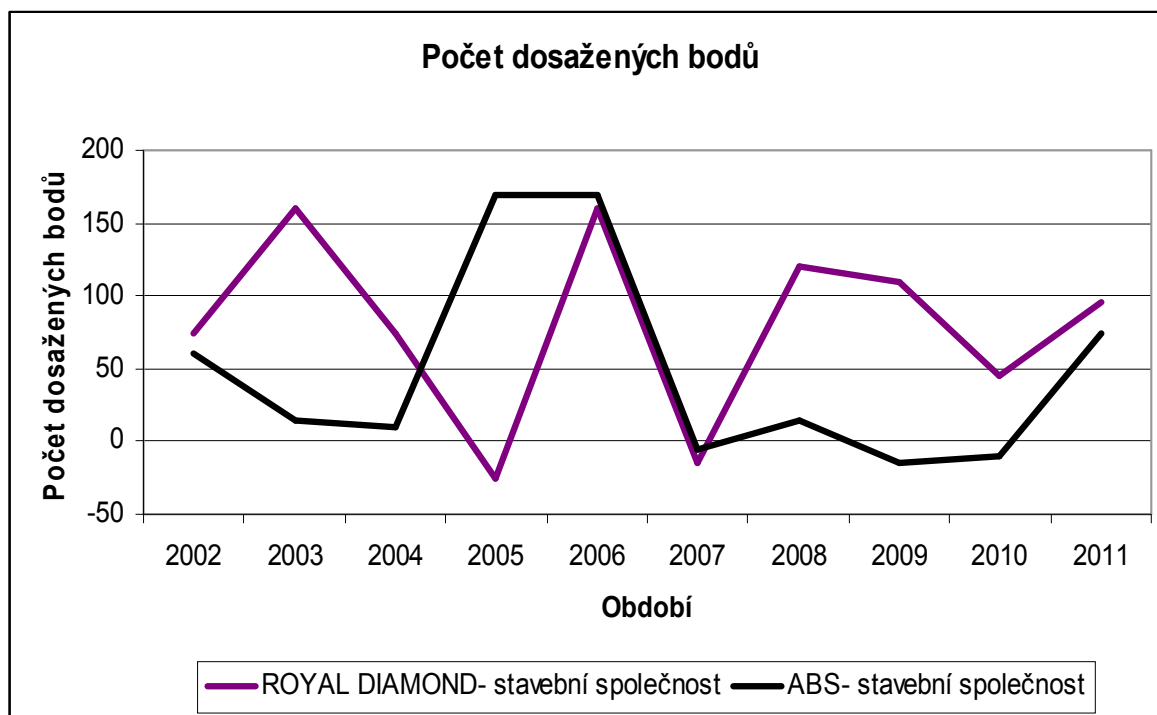
Nejpozitivněji byl podnik hodnocen v roce 2007, kdy se oproti předešlému období výrazně zlepšil. Zhodnotíme-li počáteční sledované období s posledním, zjistíme, že společnost se v hodnocení bonity klienta značně zhoršila (ze 60 bodů na -55 bodů). Proto její konečné hodnocení bylo třídou D, což bylo o jeden stupeň zhoršení oproti roku počátečnímu.

Pokud se zaměříme na druhou hodnocenou firmu (TONSTAV), zjistíme, že tato firma dosáhla nejlepších výsledků v roce 2008, kdy dosáhla stejného výsledku jako druhá hodnocená společnost uvedená v grafu č. 9. Avšak firma TONSTAV si i další období tento výsledek obhájila, zatímco společnost SIKK se v hodnocení bonitního stupně propadla.

Zhodnotíme-li počáteční sledované období s posledním, zjistíme, že společnost se v hodnocení bonity klienta značně zlepšila. Konkrétně v roce 2002 byla hodnocena záporně, a to -105 body, naopak v roce 2011 dosáhla kladného ohodnocení 135 bodů. Celkově tedy podnik se nacházel v bonitní skupině D a v posledním sledovaném období si polepšil o jeden stupeň.

Pokud se podíváme na následující graf (graf č. 10), kde jsou vyhodnoceny trendy ROYAL DIAMOND a ABS stavební společnosti, můžeme vidět, že první zmíněná firma dosahovala první tři hodnocené období lepších výsledků než druhá.

Graf 10: Počet dosažených bodů u společnosti ROYAL DIAMOND a ABS

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

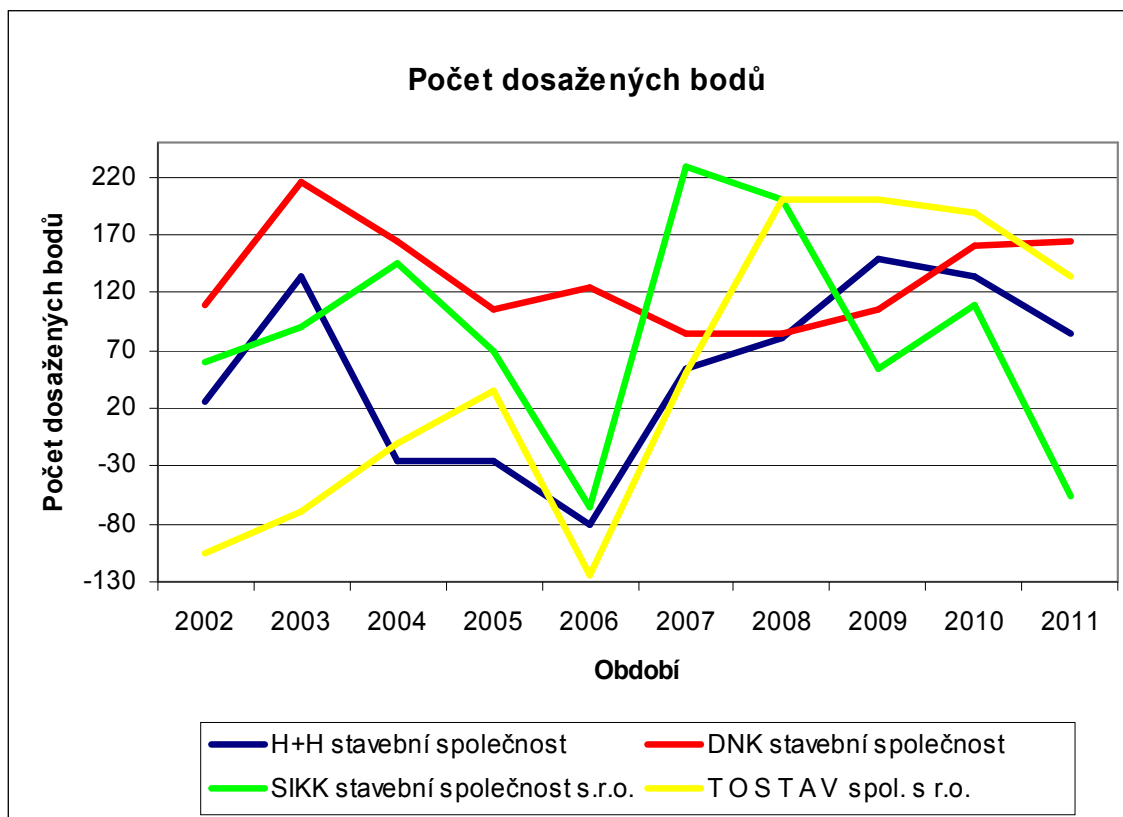
Společnosti ROYAL DIAMOND od roku 2003 klesalo její bonitní hodnocení, a to až do roku 2005, kdy firma dosáhla nejnižšího ohodnocení za celé desetileté sledované období, a to konkrétně -25 bodů. Bylo to způsobeno nízkými počty zakázek. Následující rok trend roste. Nejlépe byla firma ohodnocena v roce 2003 a 2006.

V roce 2007, jak můžeme vidět obě společnosti zažily propad v hodnocení bonity klienta.

Společnost ROYAL DIAMOND v roce 2002 byla ohodnocena 75 body a v roce 2011 95 body, z čehož vyplývá, že získala o 20 bodů více. ABS stavební společnosti bylo na začátku sledovaného období přiděleno 60 bodů a na konci 75 bodů, což znamená, že firma se zlepšila o 15 bodů. Tudiž obě společnosti v porovnání počátečního hodnoceného období a konečného si udržely podobné výsledky a tedy i stejné bonitní stupně.

Konečné sledované období se jeví pro firmy jako úspěšné, neboť se jejich hodnocení zlepšilo oproti předešlému roku.

Graf 11: Zhodnocení firem podle počtu dosažených bodů

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

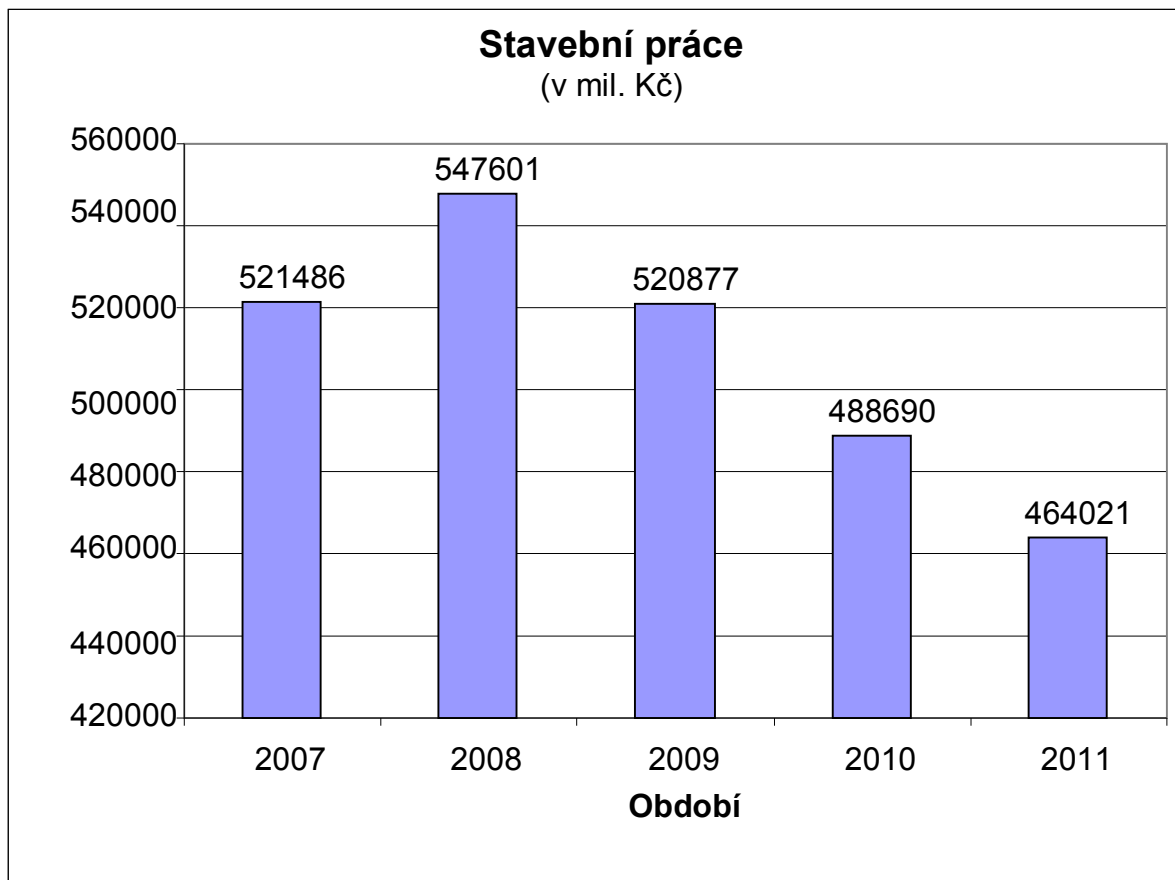
Graf č. 11, nám ukazuje pohled na trendy hned čtyř společností. Jak si můžeme všimnout jejich trendy mají podobný průběh.

Všechny podniky ve druhém sledovaném období (v roce 2003), oproti počátečnímu období vykazují lepší výsledky.

Klíčovým rokem jak se zdá je rok 2006, kdy došlo všeobecně ke zhoršení a tudíž to mělo, jak je vidět i z grafu, vliv na hodnocené podniky. Největší propad v hodnocení bonity klienta byl zaznamenán u společnosti TOSTAV. Naopak DNK stavební společnost si i přes nepříznivé podmínky dokázala udržet dobré hodnocení. Bylo to způsobeno tím, že úspěšně dokončila velkou zakázku. V dalším roce však už došlo také k propadu v jejím hodnocení.

Poslední sledované období, a to rok 2011 nebyl pro podniky příliš pozitivní. Bylo to způsobeno dopady ekonomického ochlazení na soukromé a veřejné investice do oboru stavebnictví. Všechny firmy až opět na společnost DNK klesly v hodnocení bonity klienta.

Graf 12: Počet stavebních prací

Zdroj: vlastní zpracování podle Svazu podnikatelů stavebnictví

Na výše uvedeném sloupcovém grafu jsou znázorněny počty stavebních prací od roku 2007 do roku 2011. Nejvyšší počet provedených stavebních prací byl zaznamenán v roce 2008, naopak nejméně v roce 2011. Když porovnáme graf č. 12 a graf č. 11, můžeme vidět, že přibližně odpovídají. Jak už bylo řečeno výše, v posledním roce si většina společností zhoršila hodnocení bonitního stupně, jak můžeme vidět, bylo to způsobeno poklesem poptávky, konkrétně u staveb dopravní infrastruktury, kde rozhodující roli mají veřejné zakázky, tak i propad poptávky v soukromém sektoru.

5 Závěr

Cílem diplomové práce bylo zhodnocení bonity klienta u podnikatelských úvěrů s využitím finanční analýzy. V práci, konkrétně v kapitole 2.2 jsem popsal obecné vzorce (ukazatele) pro výpočet bonity klienta a v aplikační části (kapitola 4.2.1) jsem následně na konkrétním podniku (ABS stavební společnost) v určitém roce ukázal metodiku a postup výpočtů bonity klienta. Cíl práce byl tedy splněn.

Hodnocení bonity klienta je důležitým faktorem pro Banku XY při rozhodování zda zájemci o úvěr svěřit požadované finanční zdroje či nikoli. Podle metodiky Banky XY byly zpracovány podkladové údaje šesti podniků působících ve stavebnictví. Moderní technologie umožňuje bance zpracovávat velký objem poskytovaných dat v krátkém čase. Banka je tedy lépe vybavena na to, aby uměla odhalit rizika, do kterých bude vstupovat a mohla pak případně rizikům čelit.

Díky využívání moderní techniky a pokročilejším informačním systémům, mají dnes banky lepší možnost minimalizace úvěrového rizika a řízení celého úvěrového procesu.

V práci byl ukázán postup výpočtu a užití finanční analýzy při posuzování bonity klienta. Výpočty bylo zjištěno, že hodnocené společnosti v období deseti let dosahovaly bonitních stupňů od B do D. Ani jeden ze šesti vybraných podniků nedosáhl nejlepšího bonitního stupně A. Naopak je pozitivní, že ani jedna ze společností nebyla hodnocena hůře než bonitní skupinou D.

Bylo zjištěno, že finančně nejúspěšnější je DNK stavební společnost, která ani v jednom sledovaném období nebyla hodnocena hůře než bonitním stupněm C. Šestkrát se nacházela v bonitní třídě C a čtyřikrát v B.

V roce 2006 většina společností vykazovala negativní výsledky, což je možné vidět i na grafu č. 11, kde jsou vidět trendy hned čtyř podniků. Nejnižšího hodnocení dosáhla firma TOSTAV. Naopak je zajímavé, že DNK stavební společnost si v tomto období udržela svoje

bonitní hodnocení. Důvodem toho bylo, jak už bylo řečeno dokončení velké stavební zakázky, což způsobilo nárůstu finančních prostředků ve společnosti.

Společnosti reagují na ekonomickou a politickou situaci, která je značným způsobem ovlivňuje. Problémem je dnes úroveň poptávky po stavebních pracích. Jak je možné vidět i z grafu č. 12, kde jsou vyčísleny počty provedených stavebních prací od roku 2007 do roku 2011.

Očekávají se strukturální změny v poptávce v důsledku ekonomického a politického vývoje v České republice a jeho dopadu na stavebnictví.

Domácí stavební společnosti by tedy měly na uvedený vývoj reagovat. Společnosti by měli maximalizovat své silné stránky, minimalizovat slabé a monitorovat vývoj a trendy v zahraničí.

Negativní dopad na vývoj těchto firem může mít v budoucnu zhoršení platební morálky v odvětví a nedůvěra bankovního sektoru ve stavebnictví. Banky, které zpřísňují svá kritéria pro poskytování úvěru, mají zásadní vliv na počet a objem zakázek od soukromých investorů.

Další vývoj stavebního odvětví, a tedy i vybraných hodnocených firem, bude záviset na rozsahu a intenzitě úsporných opatření státu v oblasti investic, motivaci soukromého sektoru a obyvatelstva vydávat finanční zdroje do stavebních investic.

Podnikům lze tedy doporučit, aby investovali do vzdělávacích procesů, protože zaváděním nových technologií do stavebnictví bude potřeba zvýšit kvalifikaci pracovníků. Stavební podniky se budou muset kvůli útlumu nové výstavby také více zaměřit na provádění rekonstrukcí, oprav a modernizací, což většina z hodnocených firem již provádí.

Výhodu také mají společnosti, které mají kontakty se zahraničím jako například ROYAL DIAMOND stavební společnost. V budoucnu se totiž předpokládá, že postupnou globalizací bude docházet k rozvoji vývozu stavebních prací.

Podniky budou muset reagovat na rizika. Mezi které patří nejen zpomalení ekonomického růstu, ale také zvyšující se cena lidské práce, vysoká energetická náročnost

a slabá vyjednávací pozice vůči odběratelům. Zde aspoň částečnou výhodu má ABS stavební společnost, která vlastní svoji betonárku.

Přicházející inovace budou muset zaměřit na zlevnění výstavby, dosažení energetických úspor a dosažení vyšší užitné hodnoty staveb.

Na závěr, lze tedy říci, že všech šest firem bylo hodnoceno pozitivně, avšak je otázkou, jak se každý z těchto podniků vypořádá s nastávajícími změnami, zda se přizpůsobí náročnějším podmínkám stavebního sektoru a dokáže rychle reagovat na měnící se prostředí.

6 Seznam použitých zdrojů

- ČERNOHORSKÝ, Jan; TEPLÝ, Petr. *Základy financí*. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 304 s. ISBN 978-80-247-3669-3.
- DAMODARAN A. *Investment Valuation*. New York: Wiley & Sons, 2006. s. 61
- DVOŘÁK, P., *Komerční bankovníctví pro bankéře a klienty*. Praha: Linde, a.s., 1999, 475 s. ISBN 80-7201-141-3
- CHERNOBAI, A. S., RACHEV, S. T., FABOZZI, F. J. *Operational Risk: A Guide to Basel II Capital Requirements, Models, and Analysis*. New York: John Wiley & Sons, Inc., 2007. s. 15
- KAFKŮ, Deny. Využití finanční analýzy k hodnocení bonity klienta, České Budějovice, 2011. Bakalářské práce. VŠTE-Katedra ekonomiky a managementu.
- KALABIS, Z. *Bankovní služby v praxi*. Brno: Computer press, a.s., 2005.
- KAŠPAROVSKÁ, Vlasta. a kol. *Řízení obchodních bank*. Praha : C.H.Beck, 2006. 338 s. ISBN 80-7179-381-7.
- KNÁPKOVÁ, Adriana; PAVELKOVÁ, Drahomíra. *Finanční analýza : Komplexní průvodce s příklady*. Praha : Grada publishing a.s., 2010. 208 s. ISBN 978-80-247-3349-4.
- MAREK, Petr; *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86119-37-8
- MEJSTRÍK, M., PEČENÁ, M. TEPLÝ, P. *Základní principy bankovníctví- Basic principles of banking*. Praha: Karolinum, 2008. s. 226
- POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů*. Praha: Ekopress, s. r. o., 1999, s. 117
- POLIDAR, V. *Management bank a bankovních obchodů*. Praha: Ekopress, s. r. o., 1999, s. 214
- POLIDAR, V., PEERAER, M., *Úvěrové obchody*. Praha: SERIFA, 1998
- POLIDAR, V., *Management úvěrových obchodů bank*. Praha: ECONOMIA, a.s., 1992, s. 60
- POLOUČEK, S., et al. *Bankovníctví*. 1.vyd. Praha : C.H.Beck, 2006. ISBN 80-7179-462-7.

PŮLPÁNOVÁ, S. *Komerční bankovníctví v České republice*. Kapitola 12.2: Úvěr jako bankovní produkt, s. 279.

SMEJKAL, Vladimír; RAIS, Karel. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Grada Publishing,a.s., 2006. s.78. ISBN 80-247-1667-4.

Internetové zdroje

Dnk-stavebni.onas. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <http://www.dnk-stavebni.com/Onas.aspx>

Obchodní rejstřík a Sbírka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a292831&typ=actual&klic=g02476>

Obchodní rejstřík a Sbírka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a356826&typ=actual&klic=335g1c>

Royal Diamond - Stavební společnost. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://www.royaldiamond.cz/>

Obchodní rejstřík a Sbírka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a35865&typ=actual&klic=k8gdpv>

Obchodní rejstřík a Sbírka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a104681&typ=actual&klic=yko81c>

Obchodní rejstřík a Sbírka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a104681&klic=yko81c>

TOSTAV s.r.o. - stavební firma. [online]. [cit. 2013-02-19]. Dostupné z: <http://www.tostav.cz/>

Obchodní rejstřík a Sbírka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a105728&typ=actual&klic=3f2dmo>

Obchodní rejstřík a Sběrka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z:
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-sl?subjektId=isor%3a105728&klic=3f2dmo>

Obchodní rejstřík a Sběrka listin. [online]. [cit. 2013-01-19]. Dostupné z:
<https://or.justice.cz/ias/ui/vypis-vypis?subjektId=isor%3a36703&typ=actual&klic=gquy80>

Seznam tabulek, grafů a obrázků:

Tabulka 1: Podkladová data pro výpočty.....	27
Tabulka 2: Bodové hodnocení.....	28
Tabulka 3: Hodnocení stupně bonity klienta.....	31
Tabulka 4: Vypočtené hodnoty společnosti ABS.....	32
Tabulka 5: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti ABS.....	33
Tabulka 6: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti H+H.....	35
Tabulka 7: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti SIKK.....	38
Tabulka 8: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti DNK.....	40
Tabulka 9: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity spol. ROYAL DIAMOND	43
Tabulka 10: Bodové hodnocení a výsledný stupeň bonity společnosti TOSTAV	45
Tabulka 11: Výsledné bonitní ohodnocení.....	47
Tabulka 12: Absolutní změny v hodnocení bonity v období 2002 a 2011	49
Tabulka 13: Počet dosažených bodů u jednotlivých podniků	49
Graf 1: Vývoj trendu stupně bonity firmy ABS	34
Graf 2: Vývoj trendu stupně bonity firmy H+H.....	36
Graf 3: Vývoj trendu stupně bonity firmy SIKK.....	39
Graf 4: Vývoj trendu stupně bonity firmy DNK	41
Graf 5: Vývoj trendu stupně bonity firmy ROYAL DIAMOND	44
Graf 6: Vývoj trendu stupně bonity firmy TOSTAV.....	46
Graf 7: Rozdělení stupňů bonity u zkoumaných podniků.....	48
Graf 8: Počet dosažených bodů u společnosti H+H a DNK	50
Graf 9: Počet dosažených bodů u společnosti SIKK a TOSTAV	51

Graf 10: Počet dosažených bodů u společnosti ROYAL DIAMOND a ABS	53
Graf 11: Zhodnocení firem podle počtu dosažených bodů	54
Graf 12: Počet stavebních prací.....	55
Obrázek 1: Finanční rizika ve financích	12
Obrázek 2: Úvěrový proces.....	14
Obrázek 3: Přehled základních druhů (forem) zajištění úvěrů.....	20
Obrázek 4: Princip ručení.....	20
Obrázek 5: Princip zajištění pohledávky jako zajištění úvěru.....	22

Seznam použitých zkratk

FM- finanční majetek

KPDLS- krátkodobé pohledávky do lhůty splatnosti

KCZ- krátkodobé cizí zdroje

KOA- krátkodobá oběžná aktiva

CZaOP- cizí zdroje a ostatní pasiva

ZK- základní kapitál

BÚaV- bankovní úvěry a výpomoci

ED- emitované dluhopisy

VK- vlastní kapitál

PHV- výsledek hospodaření z provozní činnosti

T- tržby

HVZBČ- výsledek hospodaření za běžnou činnost

MHV- výsledek hospodaření za mimořádnou činnost

A- aktiva

POS- pohledávky z obchodního styku

T- tržby

Z- zásoby

T- tržby

ZPZ- zisk před zdaněním

NÚ- nákladové úroky

Seznam příloh

Příloha č. 1: Vypočtené hodnoty DNK stavební společnosti

Příloha č.2: Vypočtené hodnoty SIKK stavební společnosti

Příloha č. 3: Vypočtené hodnoty H+H stavení společnosti

Příloha č. 4: Vypočtené hodnoty společnost ROYAL DIAMOND

Příloha č 5: Vypočtené hodnoty TOSTAV stavební společnosti

7 Přílohy

Příloha č. 1: Vypočtené hodnoty DNK stavební společnosti

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	85,20	230,95	305,71	944,20	2137,67	826,55	402,23	189,33	135,96	255,75
Celková likvidita	139,22	244,66	310,29	1003,70	2232,56	730,34	403,51	220,42	231,25	309,82
Ukazatel kap.struktury	1638,18	1592,73	1153,64	395,45	195,45	527,27	1424,55	217,27	295,82	157,36
Podíl finanční zadluženosti	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Rentabilita tržeb	2,77	5,68	10,21	0,77	-1,19	1,37	0,64	3,02	3,46	3,40
Rentabilita aktiv	8,22	19,23	1,34	0,14	-0,32	1,41	1,19	1,56	3,09	2,64
Doba inkasa pohledávek	0,00	0,00	0,00	0,00	53,70	79,18	70,42	139,08	0,00	62,56
Doba obratu zásob	20,01	2,66	0,56	5,87	12,75	2,04	0,22	2,10	5,10	42,52
Vlastní kapitál	2 300	3 275	5 750	5 842	5 824	5 911	5 892	5 151	6 434	6 648

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Příloha č.2: Vypočtené hodnoty SIKK stavební společnosti

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	111,11	118,35	110,74	119,70	148,87	179,48	134,48	129,27	136,14	120,50
Celková likvidita	115,71	163,13	121,58	128,40	213,50	221,64	162,70	137,23	151,33	124,57
Ukazatel Kap.struktury	23924	29565	42194	41790	25101	27763	23089	28069	30362	32226
Podíl finanční zadluženosti	0,00	7,52	59,78	61,93	73,87	19,76	11,27	1,09	20,24	50,31
Rentabilita tržeb	0,40	0,65	3,16	1,69	-0,52	9,82	6,27	1,73	0,46	-0,64
Rentabilita aktiv	-2,02	0,02	8,96	2,57	-5,02	14,04	6,89	1,75	0,04	-4,96
Doba inkasa pohledávek	0,00	0,00	0,00	0,00	68,80	38,71	75,60	55,34	0,00	72,96
Doba obratu zásob	1,18	12,54	5,42	3,69	34,38	16,10	17,23	3,78	3,03	2,26
Vlastní kapitál	6 189	6 196	10 037	9 366	7 483	11 295	14 052	14 804	14 823	7 217

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Příloha č. 3: Vypočtené hodnoty H+H stavení společnosti

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	86,54	84,13	128,92	92,04	86,10	112,75	98,92	125,11	148,46	129,66
Celková likvidita	104,08	110,32	144,10	132,61	116,64	144,35	114,32	147,76	185,99	156,81
Ukazatel Kap.struktury	25 791	26 404	41 860	64 920	68 804	56 640	56 645	64 132	74 069	147 518
Podíl finanční zadluženosti	3,73	16,77	79,52	55,94	83,53	186,07	9,70	43,51	79,47	130,05
Rentabilita tržeb	0,56	2,06	1,38	2,48	1,14	3,31	1,25	1,61	2,10	2,37
Rentabilita aktiv	-0,08	10,78	1,20	2,03	0,43	5,23	4,66	7,04	5,21	3,51
Doba inkasa pohledávek	0,00	0,00	99,52	112,08	78,82	49,23	0,00	0,00	46,51	92,41
Doba obratu zásob	7,59	7,84	12,80	55,97	33,28	12,04	3,09	4,14	9,44	7,44
Vlastní kapitál	7 818	11 927	12 576	15 195	15 564	8 599	13 859	19 871	22 546	28 792

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Příloha č. 4: Vypočtené hodnoty společnost ROYAL DIAMOND

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	71,96	143,41	105,94	166,58	147,24	111,65	119,51	147,61	124,80	118,99
Celková likvidita	141,84	189,79	134,73	216,59	167,62	179,76	156,71	163,64	135,49	141,49
Ukazatel Kap.struktury	5 749	5 311	7 710	9 585	15 636	13 619	11 090	13 860	10 801	23 281
Podíl finanční zadluženosti	61,38	70,57	51,45	136,93	85,69	94,19	27,80	69,71	2,39	202,66
Rentabilita tržeb	1,31	2,83	0,78	2,74	8,13	1,62	2,07	0,40	2,29	7,45
Rentabilita aktiv	5,28	8,38	0,72	1,77	7,48	2,26	3,34	0,15	2,46	9,43
Doba inkasa pohledávek	0	0	0	77,42	132,94	87,18	75,06	0	125,94	121,92
Doba obratu zásob	20,90	12,81	13,29	31,65	18,15	65,08	23,31	4,94	7,77	20,74
Vlastní kapitál	12 210	18 296	19 002	21 109	37 331	41 404	46 755	47 033	51 009	28 619

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování

Příloha č 5: Vypočtené hodnoty TOSTAV stavební společnosti

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Běžná likvidita	21,13	73,84	109,53	122,97	124,37	151,05	159,11	152,89	135,89	143,52
Celková likvidita	30,06	104,03	156,00	189,76	137,40	160,71	168,35	153,42	145,63	149,90
Ukazatel Kap.struktury	4 724	2 188	1 602	1 285	1 480	1 260	2 022	972	1 360	1 646
Podíl finanční zadluženosti	304,12	258,92	267,51	153,87	340,85	203,69	71,08	0	0	0
Rentabilita tržeb	2,99	1,19	-1,64	4,58	-5,62	1,72	7,10	2,71	4,89	2,32
Rentabilita aktiv	-1,84	-4,49	-1,33	4,01	-14,13	3,58	13,15	13,01	10,40	4,82
Doba inkasa pohledávek	0	0	0	78,70	87,00	63,19	64,49	0	89,63	77,52
Doba obratu zásob	14,04	24,57	28,81	64,40	13,21	5,32	5,69	0,15	0,07	1,35
Vlastní kapitál	9 755	7 184	6 609	8 114	2 911	4 090	11 720	15 907	20 710	23 155

Zdroj: vlastní výpočty a zpracování